

Hem-, Villa- och Fritidshusförsäkring

GRUPPFÖRSÄKRINGSVILLKOR 2006-04-01

Försäkringsvillkor Gruppförsäkring

Gäller från 2006-04-01

(MFGR 2006-04-01)

Försäkringsgivare: Moderna Försäkringar Sak AB
Styrelsens säte: Stockholm, Orgnr: 516406-0070

Sammanfattning	5
Fullständiga villkor för försäkring för hem, villa/hem och fritidshus	7
A Var försäkringen gäller	7
B Vem försäkringen gäller för och aktsamhetskrav	7
C Självrisk	8
C1 Grundsälvrisk	8
C2 Särskild självrisk	9
C3 Ingen självrisk	9
C4 Flera försäkringar - en självrisk.....	9
D Vad är försäkrat	10
D1 Lös egendom/lösöre	10
D2 Fast egendom/byggnad	11
D3 Tomt och tomtmark.....	11
D4 Högsta ersättningsbelopp	12
Vilka skador som ersätts	14
E Stöldskador	14
E1 Stöld i bostad	14
E2 Stöld i gemensamhetsutrymme	14
E3 Stöld av egendom som lämnats till näringsidkare.....	15
E4 Stöld av egendom förvarad i annan lokal.....	15
E5 Stöld ur förvaringskäp	15
E6 Stöld ur bil parkerad i anslutning till bostaden.....	15
E7 Stöld av medförd egendom.....	15
E8 Stöld och skadegörelse vid rån, väskryckning och överfall	16
E9 Stöld av och skadegörelse på cykel eller barnvagn	16

E10	Stöld av motordrivet trädgårdsredskap	17
E11	Stöld av roddbåt, kanot och segelbräda	17
E12	Stöld av tillbehör till byggnad	17
F	Andra egendomsskador än stöldskador	17
F1	Brand	17
F2	Elfenomen.....	17
F3	Explosion	17
F4	Nedsotning.....	17
F5	Frätande gas.....	18
F6	Läckage	18
F7	Oväder	19
F8	Naturskador	21
F9	Trafikolycka.....	21
F10	Skada på livsmedel i kyl eller frys, och på tvätt i maskin	22
F11	Skada på installationer och hushållsmaskiner	22
F12	Skada på glasrutor.....	23
F13	Skadegörelse på byggnad och tomtmark	23
F14	Skada orsakad av vilda djur.....	24
F15	Husbock och hästmyra	24
F16	Bekämpningsavtal, bostadsohyra (gäller försäkring för villa och fritidshus).....	24
G	Hur egendom värderas och ersätts	25
G1	Värdering av lös egendom	25
G2	Värdering av skada på byggnad	28
H	Merutgifter och hyresbortfall vid egendomsskada	32
H1	Merutgifter.....	32
H2	Hyresbortfall.....	32
I	Privatansvar.....	32
I1	Vad försäkringen gäller för.....	32
J	Rättsskydd.....	34
J1	Vem försäkringen gäller för.....	34
J2	När ska du ha haft försäkring för att få rättsskydd	34
J3	Vilka tvister gäller försäkringen för.....	35
J4	Var försäkringen gäller.....	35
J5	Undantag	36
J6	Vilket ombud du kan välja	37
J7	Vilka kostnader försäkringen ersätter	37
J8	Självrisk	38

J9	Högsta ersättningsbelopp	38
J10	Anmälan	38
J11	Återkrav	38
K	Överfallsskydd.....	39
K1	Vad försäkringen gäller för.....	39
K2	Vid inträffad skada	39
K3	Ersättningsbelopp	40
K4	Närståendes död	40
L	Reseskydd	40
L1	Läke- och resekostnader	41
L2	Merkostnader.....	42
L3	Outnyttjad resekostnad	43
L4	Resestartskydd	44
L5	Förseningskostnad	44
L6	Resgodsförsening	44
L7	Självrisk	44
	Särskilda villkor för tilläggförsäkringar	45
M	Bostadsrättsförsäkring	45
M1	Begränsning	45
M2	Värdering.....	45
M3	Självrisk.....	45
M4	Särskilda aktsamhetskrav.....	45
N	Småbåt	46
N1	Den försäkrade båten	46
N2	Vad försäkringen gäller för.....	46
N3	Vilka skador som ersätts.....	46
N4	Särskilda aktsamhetskrav	47
N5	Värderings- och ersättningsregler	47
N6	Självrisk	48
O	Allrisk lösöre.....	48
O1	Var försäkringen gäller.....	48
O2	Försäkrad egendom.....	48
O3	Högsta ersättningsbelopp	49
O4	Självrisk	49
O5	Särskilda aktsamhetskrav	49
O6	Allrisk byggnad	49

P	Avbeställningsskydd	51
P1	Vad gäller försäkringen för.....	51
P2	Högsta ersättningsbelopp	52
R	Golfförsäkring.....	52
R1	Var försäkringen gäller.....	52
R2	Försäkrade skadehändelser	52
R3	Försäkringen ersätter.....	52
R4	Hole-in-one	53
R5	Självrisk	53
R6	Särskilda aktsamhetskrav	53
S	Olycksfallsförsäkring.....	53
S1	Allmänna villkor.....	53
S2	Försäkrad.....	53
S3	Försäkringsbelopp	54
S4	Försäkringens ikraftträdande	54
S5	Ersättning.....	54
S6	Omprovning av beslut.....	57
S7	Inskränkning i försäkringens giltighet.....	57
S8	Ändrade förhållanden	58
S9	Åtgärder för utbetalning av ersättning.....	58
T	Utökat Saneringsavtal.....	59
Allmänna bestämmelser.....		60
AB 1	Avtalet och premien	60
AB 2	Räddningsåtgärder	62
AB 3	Reglering av skada	62
AB 4	Nedsättning av försäkringsersättning.....	63
AB 5	Regler i särskilda fall	66
Om du är missnöjd med skaderegleringen.....		69
Begreppsförklaringar.....		70

Sammanfattning

Här får du översiktligt veta vad som gäller för din försäkring. Det fullständiga försäkringsvillkoret följer efter denna sammanfattning.

Försäkringsbrev

Ditt försäkringsbrev anger vad som är försäkrat och vilken omfattning försäkringsskyddet har. Det framgår även under vilken tid avtalet gäller och vad din premie är. Försäkringsbrevet och detta villkor anger tillsammans vårt åtagande.

Aktsamhetskrav

I villkoren framgår att du ska handskas med din egendom på ett visst sätt. Det kan t ex gälla att du ska låsa eller att du ska följa gällande brandskyddsregler. Det är klokt att redan nu läsa de generella aktsamhetskraven, B2, och vid varje avsnitt under rubriken Särskilda aktsamhetskrav, så att du vet vilka krav vi ställer på dig. Följer du inte aktsamhetskraven kan ersättningen minskas eller helt utebli.

Var försäkringen gäller och för vem

Försäkringen gäller inom Norden och vid resa i hela världen under resans första 45 dagar. (Se avsnitt "Reseskydd" i villkoret).

Om det på försäkringsbrevet står "Ensamhushåll" gäller försäkringen endast för dig. I annat fall gäller den för familjen. Vad som menas med familj framgår av villkoret. (Läs mer i avsnittet "För vilka försäkringen gäller").

Försäkrad egendom

Av försäkringsbrevet framgår vad som är försäkrat. Det kan vara personlig lös egendom, villabyggnad eller fritidshus. För personlig lös egendom är även försäkringsbelopp angivet. Det angivna försäkringsbeloppet är den högsta ersättning du kan få. Se till att det är tillräckligt stort för att täcka en stor skada, exempelvis en totalbrand i din bostad.

Högsta ersättning

För viss egendom och vissa händelser är ersättningsbeloppet begränsat. Det gäller bl a stöldbegärlig egendom, egendom på annan plats än i hemmet, stöld ur bil o s v. Dessa begränsningar är specificerade i villkoret. (Se avsnittet "Vad är försäkrat").

Självrisiker

Vid varje skadetillfälle får du själv stå för den första delen av kostnaden - självrisiken. Grundsjälvrisiken framgår av försäkringsbrevet. Du kan själv begära högre självrisk, och får då i gengäld en lägre premie att betala. Vissa skador har annan självrisk än grundsjälvrisiken. Dessa finns uppräknade i villkoret. (Läs mer under avsnittet "Särskild självrisk").

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för t ex stöldskador, rån, väskryckning, överfall, brand, läckage, inbrott eller trafikolycka. Dessutom gäller försäkringen för varor i kyl och frys som skadas till följd av strömavbrott eller fel på kylan eller frysen. Skada på hushållsmaskiner ingår också.

Försäkringen gäller också om du drabbas av akut sjukdom eller olycksfallsskada vid resa. Du får ersättning för nödvändiga läkekostnader. Mer om detta och alla andra försäkrade händelser vid resa kan du läsa om i villkoret, avsnitt "Reseskydd".

Försäkringsbelopp och Fullvärde

Om det i försäkringsbrevet anges byggnad med försäkringsbelopp "fullvärde" innebär det att vi vid en ersättningsbar byggnadsskada åtar oss att reparera/återuppbygga byggnaden till den standard som byggnaden hade omedelbart före skadan. Som underlag för reparationen gör vi en värdering med utgångspunkt från de uppgifter som du lämnade oss när försäkringen tecknades. Glöm därför inte att anmäla om- eller tillbyggnader så att husets försäkringsvärde överensstämmer med det verkliga värdet. Om du inte har angivit det riktiga förhållandet kan huset vara underförsäkrat.

Underförsäkring - lägre ersättning

Om det verkliga värdet på din egendom är högre än det försäkrade värdet har du inte fullt försäkringskydd. Detta kallas underförsäkring. Om du t ex har en försäkring på 200 000 kr, men det verkliga värdet är 400 000 kr, så har du bara försäkring för halva värdet. Det innebär att ersättningen vid en skada kan halveras.

Egendomens värde

Ersättning från försäkringen är baserad på egendomens värde omedelbart före skadan. Det innebär att vi i vissa situationer måste göra avdrag för "ålder och bruk" från den ersättning som motsvarar nyanskaffningspris. Ersättningen efter avdrag ska motsvara ett marknadsvärde, begagnatvärde. Reglerna kring hur vi värderar och ersätter finns i villkoret, avsnitt "Hur egendom värderas och ersätts".

Privatansvar

Vi utreder och betalar vissa skadeståndskrav som åläggs dig som privatperson (om du har hemförsäkring) eller fastighetsägare (om du har villa- eller fritidshusförsäkring). Har du villahemförsäkring gäller försäkringen för dig i egenskap av både privatperson och fastighetsägare. Vilka händelser som ingår respektive undantas beskrivs i villkoret, avsnitt "Privatansvar".

Rättsskydd

Vi betalar advokat- och rättegångskostnader i vissa tvistemål. Viktiga undantag och begränsningar finns, t ex i samband med skilsmässa. Du kan läsa om detta under punkt "Rättsskydd" i villkoret.

Fullständiga Gruppförsäkringsvillkor för Hem-, Villa- och Fritidshusförsäkring

Detta dokument innehåller villkoren för hem-, villa- och fritidshusförsäkring, samt för de tilläggsförsäkringar som kan tecknas. Beroende på slag av försäkring, t ex hem eller villa, tillämpas de villkor som blir aktuella i skadefallet. Viktiga begränsningar finns, exempelvis för fritidshusförsäkring som endast gäller på den försäkrade fastigheten och alltså inte vid skada som inträffat utanför den.

Försäkringarna gäller på det sätt som anges i försäkringsbrev och försäkringsvillkor. Premien beräknas på de uppgifter du lämnade oss när försäkringen tecknades. Du måste meddela oss ändring, som har betydelse för försäkringen. Det gäller sådana uppgifter som t ex om huset byggts till eller om försäkringsbeloppet för lös egendom behöver justeras. Kontrollera alltid ditt försäkringsbrev så att det stämmer med den omfattning du vill ha.

A Var försäkringen gäller

Hemförsäkringen gäller inom Norden. Vid resa utanför Norden gäller försäkringen under resans första 45 dagar räknat från avresedagen från hemorten i Sverige. (Se avsnitt "Reseskydd").

Fritidshusförsäkringen gäller endast på den försäkrade fritidsfastigheten.

B Vem försäkringen gäller för och aktsamhetskrav

B1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som försäkringstagare i egenskap av privatperson och för din make/maka, registrerad partner, sambo, och era barn som är bosatta och folkbokförda på försäkringsstället. Om försäkringsbrevet anger "Ensamhushåll" gäller försäkringen endast för dig som försäkringstagare.

Med sambo avses sammanboende som lever under äktenskapsliknande förhållanden.

Har du barn under 18 år som inte omfattas av försäkringen enligt ovan, gäller försäkringen under den tid de vistas hos dig om ersättning inte kan fås från annan försäkring.

Rättigheter och skyldigheter i försäkringen gäller för var och en av de försäkrade.

B2 Generella aktsamhetskrav

För att du ska få full ersättning om en skada inträffar krävs att du följer de aktsamhetskrav och föreskrifter som finns. För försäkringen gäller dels generella aktsamhetskrav (se nedan) och dels för vissa skadehändelser också särskilda aktsamhetskrav, som då anges under respektive skadehändelse.

Som generella aktsamhetskrav gäller att du ska

- följa de föreskrifter som finns i lag eller som meddelas av offentlig myndighet
- följa bruksanvisningar och föreskrifter meddelade av producent eller leverantör av produkt
- ta hand om din egendom med normal aktsamhet och omsorg så att skada så långt som möjligt förhindras
- vara särskilt aktsam med värdefull egendom och anpassa ditt handlande till platsen där du befinner dig och vilka möjligheter du har att upptäcka och förhindra stöld
- byta lås, om du har anledning att misstänka att någon obehörigen innehar nyckel till försäkrad bostad eller fritidsbostad.

Om det generella aktsamhetskravet eller tillämpliga särskilda aktsamhetskrav åsidosatts kan ersättningen sättas ned. Se avsnittet Allmänna bestämmelser, punkt AB 4.

B3 *Låsbyte*

Vid låsbyte kan vi ersätta kostnaden om nyckeln förlorats vid inbrott i låst lokal, genom rån eller väskryckning och om det är sannolikt att gärningsmannen kan spåra vart nyckeln går. Låsbyte ersätts inte om nyckel åtkommit vid stöld ur bil.

Bor du i hyrd bostad ersätts endast kostnader för nyckel.

Gäller låsbytet villa eller fritidshus dras grundsjälvriskan "vid skada på byggnad". Om låsbytet avser bostadsrätt dras grundsjälvriskan avseende "löseegendom". (se även C Självrisk).

C Självrisk

Försäkringen gäller med en självrisk vilket är din del av skadekostnaden som du får betala själv. Hur stor självrisken är framgår nedan.

Vid ersättning av en skada drar vi självrisken efter eventuella åldersavdrag men före eventuell nedsättning på grund av aktsamhetskrav.

C1 *Grundsjälvrisk*

Grundsjälvriskan vid skada på löseegendom (Hem- och Fritidshusförsäkring) är 1 500 kr.

Grundsjälvriskan vid skada på byggnad och tomtmark (villa- och fritidshusförsäkring) är 3 000 kr.

Grundsjälvriskan vid skada på bostadsrättslägenhet som du enligt såväl bostadsrättslagen som bostadsrättsföreningens stadgar ansvarar för, samt egen bekostad fast inredning är 3 000 kr.

Annan självrisk kan avtalas – förutom för reseskyddet, ansvarsförsäkringen samt tilläggförsäkringar - och anges då i försäkringsbrevet och ses då som vald självrisk förutom för reseskyddet, ansvarsförsäkringen samt tilläggförsäkringar. För det fall den valda självrisken överstiger särskild självrisk (C2) gäller den valda självrisken.

C2 *Särskild självrisk*

För vissa typer av skador gäller en högre självrisk än grundsjälvrisk eller den valda självrisk. Nedanstående självrisker är tillämpliga även för bostadsrätt, om sådan tilläggsförsäkring tecknats. Självrisk dras av från ersättningen

- med 10 % av skadekostnaden dock lägst 5 000 kr vid skada orsakad av läckage genom våtisolering/vattentätt skikt eller vid dess anslutning till installationer eller övriga byggnadsdelar, samt vid skada orsakad av utströmning från våtutrymme, som badrum, duschrum eller tvättstuga (se moment F6 Läckage)
- med 10 % av skadekostnaden, lägst 3 000 kr och högst 10 000 kr, vid skada orsakad av frysning (se moment F6 Läckage)
- med 10 % av skadekostnaden, lägst 10 000 kr, vid skada på byggnad genom översvämning eller naturskada (se moment F7.4 Översvämning samt moment F8 Naturskador)
- vid rättsskyddsskada är självrisk 20 % av kostnaderna, dock lägst 1 500 kr, se rättsskyddsvillkoren (se avsnitt J Rättsskydd)
- med 300 kr vid bekämpning av bostadssohyra (se moment F16 Bekämpningsavtal).

C3 *Ingen självrisk*

Du betalar ingen självrisk

- vid skada orsakad av husbock eller hästmyra
- vid reseskydd för momenten "Resestartskydd", "Föreningskostnad", "Resgodsförening" och "Outnyttjad resekostnad" (se avsnitt L Reseskydd)
- vid avbeställning av resa (se tillägg P Avbeställningsskydd)
- vid stöld i bostad genom inbrott om du har aktiverat larm (installerat av auktoriserad låssmed/installatör) eller låst godkänd säkerhetsdörr/gallergrind.

C4 *Flera försäkringar - en självrisk*

Du behöver bara betala en självrisk, den högsta, per skadetillfälle även om flera försäkringar hos oss behöver utnyttjas.

Vid skada som berättigar till ersättning både från försäkring enligt dessa villkor och från din bilförsäkring eller kollektiva hemförsäkring, oavsett i vilket bolag dessa försäkringar finns, gäller din hemförsäkring utan grundsjälvrisk förutsatt att annan självrisk betalats.

D Vad är försäkrat

D1 Lös egendom/lösöre

Försäkringen gäller under försäkringstiden för

- lösöre som du äger, hyr eller lånar av privatperson och som endast är avsett att användas för ditt privata bruk
- lösöre som du äger och använder i förvärvsverksamhet och som inte ersätts genom annan försäkring
- kontanter, värdehandlingar som du äger samt samlingar av frimärken, mynt och sedlar. Med samling avses samling som har ett numismatiskt/filateliskt värde
- egen fast inredning i lägenhet som du hyr och själv bor i, vid skada som omfattas av villkoren, och som inte kan ersättas genom annan försäkring
- dessa husdjur: hundar, katter, burfåglar och akvariefiskar
- Garage, brygga eller uthus som du ensam äger, men som står på annans mark.

Försäkringen gäller inte för

- motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon
- ångbåt, motorbåt, gummibåt, vattenskoter eller segelbåt
- svävare, hydrokopter, luftfartyg, luftballong, fallskärm, flygskärm, windglider, hängglidare eller liknande farkoster
- delar eller utrustning som hör till ovan angivna fordon eller farkoster och som kan försäkras genom motorfordons-, båt- eller flygförsäkring
- egendom som du enligt svensk lag inte har rätt att inneha eller använda
- förlust orsakad av uttag eller köp genom att någon använt ditt bankomatkort, kontokort, kreditkort eller liknande betalkort
- ekonomisk förlust som exempelvis obehörigt nyttjande av mobiltelefon eller bedrägeri.

Försäkringen gäller dock för

- motordriven rullstol
- roddbåt max 5 m i vars utrustning inte ingår segel eller motor
- kanot och segelbräda
- motordrivet trädgårdsredskap för eget bruk vilket inte är registreringspliktigt. Med motordrivet trädgårdsredskap avses inte fyrhjuliga motorcyklar eller mopeder.

D2 Fast egendom/byggnad

Försäkringen gäller under försäkringstiden för de byggnader som anges i försäkringsbrevet och för det som enligt lag är tillbehör till dessa samt annan fast inredning som normalt ingår i byggnad för bostadsändamål.

Med tillbehör till byggnaden menas enligt lag (Jordabalken) exempelvis fast inredning, ledningar, värmepanna, badkar och hushållsmaskiner.

Försäkringen gäller också för

- ledningar, kulvertar och andra installationer, som du äger, och som är avsedda för de byggnader som anges i försäkringsbrevet
- bränsle på tomten för uppvärmning av de byggnader som anges i försäkringsbrevet
- fast monterad radio- och TV-antenn (inklusive parabol).

Försäkringen gäller fram till förbindelsepunkt till kommunal eller samäggt anläggning.

D3 Tomt och tomtmark

Försäkringen gäller för försäkrad fastighets tomtmark och för föremål som finns fast anbringade där. Med tomtmark avser vi det avstyckade markområde med växtlighet, staket, flaggstång terrassmur, plattsatta gångar, på fundament fastsatta konstverk och brygga som finns i direkt anslutning till försäkrad byggnad.

D4 Högsta ersättningsbelopp (om inte annat anges i försäkringsbrevet)

Typ av löseegendom	Högsta ersättningsbelopp
Lös egendom i den bostad som anges i försäkringsbrevet	Försäkringsbeloppet
Lös egendom på annan plats än i den bostad som anges i försäkringsbrevet	30 000 kr varav stöldbegärlig egendom högst 10 000 kr
För följande slag av egendom är det sammanlagda ersättningsbeloppet begränsat inom ramen för ovanstående Högsta ersättningsbelopp, oavsett var skadan inträffar om inte annat framgår av villkoret	
Kontanter	3 000 kr. Vid resa utanför Norden gäller beloppet per försäkrad som uppnått myndig ålder.
Värdehandlingar, manuskript och ritningar.	20 000 kr
Mynt-, sedel- och frimärkssamling.	20 000 kr
Stöldbegärlig egendom i låst förvaringsskåp	2 000 kr
Persondator med kringutrustning och tillbehör	30 000 kr
Radio, TV och apparater för bild- och ljudåtergivning	50 000 kr
Cykel med tillbehör och barnvagn med tillbehör	5 000 kr per cykel och barnvagn
Matvaror i kyl och frys, sammanlagt	2 000 kr
Tvätt i tvättstuga och maskin	2 000 kr
Roddbåt, kanot och segelbräda	5 000 kr
Garage, brygga eller uthus som du äger på annans mark	30 000 kr
Lösöre som du äger och använder i din förvärvsverksamhet	5 000 kr
Av- eller omonterade delar till fordon/farkost som inte kan försäkras genom annan försäkring	5 000 kr
Skada på djur	3 000 kr
Trädgårdsmöbler	10 000 kr
Motordrivet trädgårdsredskap	15 000 kr
Golfutrustning	10 000 kr
Byggnad och tomtmark	
Byggnad	Ersättning enligt avsnitt G
Radio-, TV-antenn och parabol som är fast monterad utomhus	25 000 kr
Tomtmark och sådana föremål som finns fast anbringade där	50 000 kr
Bostadslägenhet	
Egen bekostad fast inredning i den bostad som anges i försäkringsbrevet	75 000 kr
Utöver ovan nämnda ersättning avseende egen fast bekostnad inredning ersätter vi försäkrad fast egendom i bostadsrättslägenhet om Bostadsrättsförsäkring finns angivet på försäkringsbrevet	150 000 kr

D4.1 Definitioner

Bostad

Till bostad i flerfamiljshus räknas inte vind, källare, balkong, annat jämförbart förvaringsutrymme, garage eller uthus.

I villa och fritidshus räknas vind, källare och garage till bostaden om dessa har direkt dörrförbindelse med bostaden i övrigt.

Gemensamhetsutrymme

Med gemensamhetsutrymme avses utrymme som fler än du och din familj disponerar och har nyckel till, t ex tvättstuga, cykelrum, gemensamt garage eller gemensamma förråd.

Värdehandlingar

- aktier, obligationer, löpande skuldebrev
- biljetter, och kuponger, frimärken och värdepapper
- kontantkort för fast eller mobil telefoni.

Stöldbegärlig egendom är

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- antikviteter och konstverk, äkta mattor, fick-, smycke- och armbandsur
- pälsar och pälsverk
- apparat/utrustning för ljud eller bildåtergivning, exempelvis kameror, projektorer, kikare, GPS, kommunikationsutrustning, musikinstrument, video, bandspelare, skivspelare, CD-spelare, DVD-spelare, förstärkare, högtalaranläggningar, radio- och TV-apparater, mobiltelefoner, TV-spel, telefaxapparater samt tillbehör till nu uppräknade föremål (även band, kassetter och skivor)
- alla typer av datorer samt tillbehör och utrustning till dessa
- vapen och tillbehör till dessa
- alkoholdrycker.

Vilka skador som ersätts

E Stöldskador

E1 Stöld i bostad

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse i bostad som utförts av någon som olovligen tagit sig in. Har gärningsmannen blivit insläppt gäller försäkringen endast om han använt tvång eller hot för att komma in.

Försäkringen gäller inte om stölden eller skadegörelsen utförts av någon som berett sig tillträde med en nyckel som han haft tillåtelse att inneha.

Du får inte ersättning för kontanter, värdehandlingar, manuskript, ritningar eller stölbegärlig egendom som lämnats i fritidshus när du inte vistas där (gäller Hemförsäkring).

Särskilda aktsamhetskrav

Du ska iaktta följande särskilda aktsamhetskrav:

- Dörrar Alla dörrar till bostaden ska vara låsta. Låsen ska vara godkända av Svenska Stöldskyddsföreningen. Är du osäker på om dina lås uppfyller kraven kan du kontakta låssmed.
- Fönster Alla fönster eller öppningsbara luckor ska vara stängda samt låsta, reglade eller haspade inifrån om ingen är hemma och har tillsyn över bostaden.
När du sover ska samtliga fönster i andra rum än det du sover i vara stängda och reglade.
- Nyckel Nyckel får inte lämnas kvar i låset eller gömmas i närheten av bostaden eller fritidsbostaden. Nyckel får inte vara försedd med namn och adress eller på annat sätt lätt kunna identifieras med bostaden eller fritidsbostaden. Har du anledning att misstänka att någon obehörig har nyckel till din bostad måste du omgående byta låset.

Om aktsamhetskrav åsidosatts kan ersättningen sättas ned. Se avsnitt Allmänna bestämmelser, moment AB 4.

Låsbyte

Kostnader för låsbyte ersätts inte, se dock moment B3.

E2 Stöld i gemensamhetsutrymme

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på egendom i gemensamhetsutrymme om gärningsmannen brutit sig in med våld.

Om du använt de låsmöjligheter som finns gäller försäkringen vid stöld av tvätt i tvättstuga även om gärningsmannen inte brutit sig in med våld.

Ersättning lämnas dock inte om nyckel lämnats kvar eller gömts i närheten.

Ersättning lämnas inte för kontanter, värdehandlingar, manuskript och ritningar eller stölbegärlig egendom.

Vad som avses med gemensamhetsutrymme anges i moment D4.1.

- E3** *Stöld av egendom som lämnats till näringsidkare*
Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på egendom som lämnats till näringsidkare för förvaring, reparation eller annan åtgärd, om gärningsmannen brutit sig in med våld.
Ersättning lämnas inte för stöld och skadegörelse av egendom som lämnats för transport. Vissa skador kan dock ersättas enligt moment E7.
- E4** *Stöld av egendom förvarad i annan lokal (t ex källar- eller vindsutrymme)*
Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på egendom som förvaras i annan lokal än bostad, gemensamhetsutrymme eller hos näringsidkare förutsatt att gärningsmannen brutit sig in med våld.
Ersättning lämnas inte för kontanter, värdehandlingar, manuskript, ritningar och stöldbegärlig egendom.
Du ska iaktta följande särskilda aktsamhetskrav:
Lokalen ska vara låst. Nyckel får inte lämnas kvar i låset eller gömmas i närheten av lokalen.
Om aktsamhetskrav åsidosatts kan ersättningen sättas ned. Se avsnittet Allmänna bestämmelser, punkt AB 4.
- E5** *Stöld ur förvaringsskåp*
Försäkringen gäller vid stöld genom inbrott i låst förvaringsskåp på bad-, idrotts-, motionsanläggning eller skola.
Högsta ersättningsbelopp för kontanter, värdehandlingar, manuskript, ritningar och stöldbegärlig egendom är 2 000 kr.
- E6** *Stöld ur bil parkerad i anslutning till bostaden*
Försäkringen gäller vid stöld ur låst bil parkerad i anslutning till bostaden. Högsta ersättningsbelopp är 2 000 kr. Försäkringen gäller dock inte för kontanter, värdehandlingar, manuskript, ritningar och stöldbegärlig egendom.
Vid resa, se även medförd egendom, moment E7.
- E7** *Stöld av medförd egendom*
Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på egendom som du medför utanför bostaden och/eller polletterar i samband med resa.
Försäkringen gäller inte för värdehandlingar, manuskript och ritningar. För kontanter och stöldbegärlig egendom gäller försäkringen endast vid de tillfällen som anges nedan och då med särskilda aktsamhetskrav.
Med medförd egendom menar vi egendom som du tar med dig utanför bostaden. Egendomen anses inte vara medförd om du före avresan från bostaden eller vid återkomsten dit lämnar den kvar i motorfordon, fritidsbåt, husvagn eller annat släpfordon för längre tid än som normalt går åt för omedelbar in- eller urlastning.
För kontanter och stöldbegärlig egendom gäller följande aktsamhetskrav
- egendomen ska förvaras inlåst i låst utrymme på arbetsplatsen

- egendomen ska förvaras i låst skåp, låda eller resväska när du lämnar hotell-, pensionatsrum eller båtlytt. Dörrar ska vara låsta och fönster stängda och reglade
- egendom som lämnats tillfälligt i bil ska vara inlåst i handskfack eller insynsskyddat bagageutrymme. Med tillfälligt avses i regel högst en timme. Kontanter lämnade i bil ersätts inte.

Försäkringen gäller inte för

- egendom som är kvarglömd, borttappad eller förlagd även om den senare blivit stulen
- stöld av egendom som du vid fortsättning av resa lämnar kvar vid t ex flygplats, järnvägsstation eller båthamn.

Särskilt aktsamhetskrav

Du ska iaktta följande särskilda aktsamhetskrav:

Du ska vara särskilt aktsam med värdefull egendom och anpassa ditt handlande till platsen där du befinner dig och vilka möjligheter du har att upptäcka och förhindra stöld.

Om aktsamhetskrav åsidosatts kan ersättningen sättas ned. Se avsnittet Allmänna bestämmelser, punkt AB 4.

E8

Stöld och skadegörelse vid rån, väskryckning och överfall

Försäkringen gäller för egendom som stulits i samband med rån eller för egendom som ryckts ifrån dig på ett sådant sätt att du omedelbart uppfattat stölden. Ersättning lämnas också om egendomen blivit skadad vid överfall.

Undantag

Vi lämnar inte ersättning för förlust eller skada som inträffat

- när du var påverkad av alkohol, narkotika, annat berusningsmedel eller sömnmedel såvida du inte kan visa att skadan saknar samband med denna påverkan
- när du utan skälig anledning utsatt dig för risken för förlust eller skada.

E9

Stöld av och skadegörelse på cykel eller barnvagn

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på cykel och barnvagn.

Du ska iaktta följande särskilda aktsamhetskrav:

Cykeln ska vara låst med av Svenska Stölskyddsföreningen godkänt cykellås, d v s fast monterat blocklås eller två godkända lösa anordningar.

Barnvagn ska vara fastlåst om den förvaras i olåst utrymme utanför bostaden.

Om aktsamhetskrav åsidosatts kan ersättningen sättas ned. Se avsnittet Allmänna bestämmelser, punkt AB 4.

Se högsta ersättningsbelopp (D4).

- E10** *Stöld av motordrivet trädgårdsredskap*
Försäkringen gäller vid stöld av motordrivet trädgårdsredskap som inte är registreringspliktigt.
Du ska iaktta följande särskilda aktsamhetskrav:
Motordrivet trädgårdsredskap ska förvaras i låst utrymme eller vara fastlåst med av Svenska Stöldskyddsföreningen godkänd kätting och godkänt lås eller annan likvärdig låsanordning. Tändningsnyckel får inte lämnas kvar i fordonet eller i närheten av detta.
Om aktsamhetskrav åsidosatts kan ersättningen sättas ned. Se avsnittet Allmänna bestämmelser, punkt AB 4.
- E11** *Stöld av roddbåt, kanot och segelbräda*
Försäkringen gäller vid stöld av låst roddbåt, kanot eller segelbräda
Du ska iaktta följande särskilda aktsamhetskrav:
Roddbåt, kanot och segelbräda ska vara låsta med av Svenska Stöldskyddsföreningen godkänd låsanordning. Se högsta ersättningsbelopp (D4).
Om aktsamhetskrav åsidosatts kan ersättningen sättas ned. Se avsnittet Allmänna bestämmelser, punkt AB 4.
- E12** *Stöld av tillbehör till byggnad*
Försäkringen gäller vid stöld av fast monterade byggnadstillbehör till exempel fast inredning, ledningar som är avsedda för försäkrad byggnad och stängsel. Byggnadstillbehör definieras enligt Jordabalken.
Se högsta ersättningsbelopp (D4).

F Andra egendomsskador än stöldskador

- F1** *Brand*
Försäkringen gäller för skada genom eld som kommit lös.
- F2** *Elfenomen*
Försäkringen gäller för skada genom kortslutning, överslag, överspänning i hushållsmaskin och annan elektrisk maskin, apparat eller ledning.
- F3** *Explosion*
Försäkringen gäller för skada genom explosion.
Skada genom sprängningsarbete ersätts inte.
- F4** *Nedsotning*
Försäkringen gäller om egendomen plötsligt skadats av sot.
Skada genom sot från levande ljus ersätts inte.

F5 *Frätande gas*

Försäkringen gäller för skada av frätande gas som bildats vid oavsiktlig upphettning av plast.

Föreskrifter om brandskydd som finns i lag eller som meddelats av myndighet ska följas. Vid t ex installationer av kamin, värmepanna och elektriska installationer får endast av behörig myndighet godkända produkter användas och installationen ska utföras fackmannamässigt. Tillverkares, leverantörers eller installatörers anvisningar för installation, skötsel och underhåll ska följas. Vid reparation, om- och tillbyggnad, ska myndighets föreskrifter, bl a vad som anges i Boverkets byggnadsregler eller meddelats av kommunal byggnadsnämnd uppfyllas. Kraven ska uppfyllas oavsett om byggnadslov krävs för vidtagna åtgärder. Förvaring av brandfarliga vätskor eller annan brandfarlig egendom ska ske enligt myndighets och tillverkares föreskrifter och i övrigt på sådant sätt att skada eller förlust så långt som möjligt förhindras.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned. Se avsnittet Allmänna bestämmelser, punkt AB 4.

F6 *Läckage*

Har egendomen skadats av vätska eller ånga som oberäknat strömmat ut gäller försäkringen om utströmningen skett från

- ledningssystem för vatten, värme eller avlopp
- anordning ansluten till ovan angivna system (t ex tvättställ, disk- eller tvättmaskin, värmepanna, oljetank och bassäng)
- invändigt stuprör eller spillvattenledning som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning
- badrum, duschrum eller tvättstuga som har golvbrunn och försetts med vätsolering/tätskikt som motsvarar kravet i gällande bygg- och branschregler vid byggnadstillfället/ombyggnadstillfället
- kyl eller frys vid fel på dessa eller vid strömavbrott
- akvarium
- vattensäng
- oljefylld radiator samt brandsläckare.

Har utströmning skett från akvarium ersätts även fiskar och växter.

Försäkringen ersätter inte

- den utströmmande vätskan
- skada på det föremål som läckt och orsakat skadan, t ex ledning eller tätskikt (se dock F11)
- skada på byggnad genom röta, svamp, rost eller långtidspåverkan om det inte av omständigheterna framgått att skadan uppkommit på grund av ersättningsbar utströmning under försäkringstiden
- skada genom utströmning från rökkanal, ventilationskanal, ventilationshuv, luftstam, dräneringssystem, dagvattensystem, stuprör (annat än vad som sägs ovan), tak eller takränna

- skada genom kondens
- skada genom markfukt
- skada genom att vatten vid regn, snösmältning eller högvatten kommit in i byggnaden (se dock moment F7.4)
- akvarium och vattensäng.

Lokalisering m m

Vid ersättningsbar läckageskada i den försäkrade byggnaden betalar vi kostnaderna för att inom byggnaden lokalisera och frilägga själva läckagestället så att det kan repareras. Du får också ersättning för kostnader för att återställa det frilagda läckagestället. Ersättningen beräknas enligt moment G2.1.

Särskilda aktsamhetskrav

Du ska se till att föreskrifter som finns i lag eller som meddelats av myndighet följs vid reparation, ny-, om- eller tillbyggnad, uppfylla de krav som ställs i Boverkets byggnadsregler eller meddelats av lokal byggnadsnämnd samt följa den byggnorm och de branschregler som gäller.

Du ska även se till att installationer och montering är fackmannamässigt utförda och att tillverkarens anvisningar för montering, skötsel och underhåll följs.

Skäliga åtgärder ska vidtas för att förhindra frysning av ledningssystemet och därtill anslutna anordningar. Huset ska hållas under tillsyn och uppvärmt, så att ledningar och anordningar anslutna till dessa inte fryser vid kyla och kortare strömavbrott. Kontroll ska göras att bränsle för uppvärmning alltid finns i tillräcklig mängd.

Kylskåp med ismaskin och diskmaskin ska vara installerade med uppvikt plastmatta eller försedda med läckageskydd i form av underlägg.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned. Se avsnittet Allmänna bestämmelser, punkt AB 4.

F7 Oväder

F7.1 Storm

Har försäkrad byggnad blåst sönder vid en storm gäller försäkringen för skada på byggnaden. För att det ska räknas som storm måste det ha blåst minst 21 meter per sekund.

Försäkringen gäller också om byggnaden skadats av träd eller andra föremål som stormen blåst omkull eller ryckt loss.

Försäkringen gäller också för egendom inomhus som skadats av regn eller kyla eller någon annan oundviklig följd av att huset där egendomen fanns skadats vid en storm.

Försäkringen gäller också för stormskada på fast monterad radio- och TV-antenn.

Begränsning

Försäkringen gäller för skada på revetering, puts och skorstensbeklädnad endast om de skadats av annat lösryckt föremål.

Undantag

Ersättning lämnas inte för skada på tomtmark, exempelvis flaggstång, staket, pool, pooltäckning eller skada på båthus, sjöbod, växthus, drivbänk eller tält. Inte heller för egendom som förvarats däri eller utomhus.

F7.2 Hagel

Har försäkrad byggnad slagits sönder av hagel lämnas ersättning.

Ersättning lämnas också för egendom inomhus som skadats av regn eller kyla eller någon annan oundviklig följd av att huset där egendomen fanns skadats av hagel.

Undantag

Ersättning lämnas inte för skada på växthus, drivbänk eller tält. Inte heller för egendom som förvarats däri eller utomhus.

F7.3 Blixt

Försäkringen gäller för skada genom blixtnedslag.

F7.4 Översvämning

Har försäkrad byggnad, eller egendom i denna, skadats av att översvämmande vatten till följd av skyfall, snösmältning, stigande sjö eller vattendrag strömmat från markytan direkt in i byggnad via ventil, fönster, dörröppning eller inomhus trängt upp ur avloppsledning gäller försäkringen för uppkomna skador.

Skadas lös egendom inomhus till följd av att vatten vid någon av ovanstående händelser trängt upp ur avloppsledning gäller försäkringen för uppkomna skador.

Med skyfall förstås här regn med en intensitet av minst en mm per minut eller 50 mm per dygn.

Undantag

Försäkringen gäller inte för skada

- på båthus, sjöbod, badhytt, tält eller växthus
- på egendom som förvaras i båthus, sjöbod, badhytt, tält, växthus eller utomhus
- på tomtmark
- på brygga
- vars uppkomst har direkt eller indirekt samband med dammgembrott.

F7.5 *Snötryck*

Försäkringen gäller för skada på bostadshus som består i eller orsakats av att takkonstruktionen brutit samman d v s att dess bärlighet påverkats väsentligt p g a snötryck.

Undantag

Vi ersätter inte skada

- om taket inte utförts enligt gällande byggnorm
- som beror på ingrepp i den bärande stommen, försummat underhåll eller angrepp av röta eller skadeinsekter
- som består i eller orsakats av att altantak, balkongtak eller liknande tak brutit samman.

Aktsamhetskrav

Ersättning lämnas endast om snötrycket uppkommit i direkt samband med extrem nederbörd eller andra extrema väderleksförhållanden och om det p g a väderleksbetingelserna inte varit möjligt att undanröja snötrycket och att tidigare snöbelastning på taket inte väsentligt påverkat skadan. Om aktsamhetskravet inte är uppfyllt kan ersättningen sättas ned. Se avsnittet Allmänna bestämmelser, moment AB 4.

F8 *Naturskador*

Försäkringen gäller när egendomen skadas av jordskalv (minst 4 enligt Richterskalan och med minsta intensitet 6) jordskred, jordras, bergras, lavin eller vulkanutbrott.

Begränsning

Sprickor i byggnad ersätts endast om de är så allvariga att de avsevärt minskat funktionsdugligheten. Ytlig sprickbildning ersätts således inte.

Undantag

Försäkringen gäller inte för skada på byggnad eller tomtmark om jordskred, jordras, bergras eller lavin orsakats av vatten- eller vågerosion.

F8.1 *Andra naturskador*

Vi ersätter inte skada på byggnad eller tomtmark som orsakats av sprängnings-, schaktnings-, pålnings-, bormings- eller spontningsarbete.

F9 *Trafikolycka*

F9.1 *Trafikolycka*

Försäkringen gäller när egendom som du haft med dig utanför bostaden skadats vid trafikolycka med motorfordon, båt, flygplan, cykel eller annat fordon.

Undantag

Försäkringen gäller inte för skada i samband med tävling eller träning inför tävling.

F9.2 Flygplan som störtar

Försäkringen gäller när egendom har skadats av att flygplan eller annat luftfartyg störtat, eller om delar från dessa fallit ner.

F9.3 Byggnaden skadas av motorfordon

Har försäkrad byggnad som skadats vid trafikolycka med din egen bil eller med annat eget fordon som omfattas av Trafikskadelagen gäller försäkringen för skador på byggnaden, men endast om ersättning inte lämnas genom trafikförsäkringen eller TFF (Trafikförsäkringsföreningen).

F10 Skada på livsmedel i kyl eller frys, och på tvätt i maskin

Försäkringen gäller för skada på

- livsmedel i kyl eller frys vid strömavbrott eller vid fel på kylen och frysen
- tvätt i tvättmaskin eller torktumlare vid fel på maskinen.

F11 Skada på installationer och hushållsmaskiner

Försäkringen gäller för

- system för vatten, värme, avlopp, ventilation, gas eller elektricitet som är avsedda för byggnaden (installationer) om de tillhör dig
- hushållsmaskin som är byggnadstillbehör, exempelvis maskin för klädvård, disk, städning, förvaring eller tillagning av livsmedel
- den maskinella utrustningen till simbassäng, pool och pooltäckning samt brunn.

Försäkringen gäller om dessa installationer och maskiner brustit eller gått sönder.

Begränsningar

Ersättning lämnas inte för lokalisering, friläggning och återställande av maskinell installation som saknar erforderlig åtkomlighet genom reparations-, inspektions- eller servicelucka.

Ersättning lämnas inte för kostnad för förbättring eller förändring som du låter utföra i samband med reparation eller kostnad för provisorisk reparation.

Ersättning lämnas inte för skada som består i normal förslitning eller åldersförändring.

Försäkringen gäller inte för

- skada på elektrisk armatur, elpatron, dränering- och dagvattensystem, tak, takränna eller stuprör
- skada på simbassäng, pool, pooltäckning eller brunn
- estetiska skador som inte innebär bestående funktionsnedsättning
- skada på skorsten, rökkanal, ventilationshuv, mur, murverk och kakelugn
- skada som uppstår direkt eller indirekt genom sprängningsarbete, översvämning eller vatten som trängt in i byggnaden (se dock F7.4)

- skada orsakad av rost eller frätning på egendom utanför byggnaden
- skada orsakad av rost eller frätning på egendom inne i byggnaden om egendomen är äldre än 15 år. Aldern räknas från det tillfälle då installationen första gången togs i bruk
- skada på installationer orsakat av djur, ex vis råttor, möss, myror
- kostnad för upptining av frusen ledning eller för rensning vid stopp i ledning.

Särskilda aktsamhetskrav

Skäliga åtgärder ska vidtas för att förhindra frysning av ledningssystem och därtill anslutna anordningar.

Vid installation ska du endast använda produkter som är godkända av offentlig myndighet ur miljö- och/eller säkerhetssynpunkt samt följa tillverkarens, leverantörers och installatörers anvisningar för installation, skötsel och underhåll.

Du ska även tillse att installationer och monteringar är fackmannamässigt utförda

Du ansvarar för att de krav som ställs i bl a Boverkets byggnadsregler, eller meddelas av den lokala byggnadsnämnden, är uppfyllda när du reparerar, bygger om eller bygger till, oavsett om bygglov krävs eller inte för vidtagna åtgärder.

I tillämpliga delar gäller här även Aktsamhetskrav vid (F6).

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned. Se avsnitt Allmänna bestämmelser punkt AB 4.

F12 Skada på glasrutor

Försäkringen gäller om rutor av glas eller plast i fönster eller dörrar i försäkrad byggnad gått sönder.

Undantag

Försäkringen gäller inte för skada

- på isolerglas vilken endast består i att konstruktionen blivit otät
- på glas i växthus eller drivbänkar
- på inglasad balkong och altan
- som uppstått genom byggnads- eller sprängningsarbete.

F13 Skadegörelse på byggnad och tomtmark

Försäkringen gäller om någon utomstående skadat försäkrad byggnad, därtill hörande tomtmark eller de föremål som finns fast anbringade.

Undantag

Försäkringen gäller inte för skador på växthus eller drivbänkar.

F14 *Skada orsakad av vilda djur*

Har vilda djur tagit sig in i bostaden och orsakat skada gäller försäkringen.

Undantag

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats av råttor, möss, getingar, bin, myror eller andra insekter.

F15 *Husbock, hästmyra och annan virkesförstörande insekt*

Samtliga försäkrade byggnader, med undantag av vad som sägs nedan, har försäkring mot husbock, hästmyra och annan virkesförstörande insekt som gäller om angreppet skett efter det att försäkring tecknats.

Vi svarar för sanering och nödvändig reparation om byggnaden angrips av husbock, hästmyra eller annan virkesförstörande insekt.

Försäkringen gäller inte för byggnad som är eller har varit ekonomibyggnad eller uthus vid lantgård av något slag eller flyttats från annan plats.

Har skadan bevisligen inträffat innan skyddet började gälla svarar vi ändå för sanering, men inte för friläggning eller utbyte av skadat virke eller annan reparation.

Försäkringen gäller inte för skador på rötskadat virke.

Försäkringen gäller om reparation av byggnad behövs, inkluderande utbyte eller förstärkning av virke vars bärförmåga äventyras genom angreppet.

Om sanering ska utföras måste du underlätta saneringspersonalens arbete, t ex genom att flytta på möbler eller annat som kan hindra dess arbete.

Vid reparation gäller värderingsreglerna enligt avsnitt "Hur egendom värderas och ersätts" (avsnitt G), dock med begränsningen att reparation aldrig får kosta mer än vad som motsvarar byggnadens marknadsvärde utan hänsyn till angreppen.

F16 *Bekämpningsavtal, bostadsohyra (gäller försäkring för villa och fritidshus)*

Försäkringen omfattar bekämpning av vägglöss, kackerlackor, mjölbaggas, brödbaggas, pålsångarar, fläskångarar, som förekommer i bostadshuset och som kan utgöra sanitär olägenhet. Åtagandet gäller under försäkringstiden.

Bekämpningen avser enbart levande insekter och avtalet omfattar inte några direkta eller indirekta skador som de kan orsaka.

Om behandlingen inte kan utföras utan ingrepp i byggnaden svarar du själv för frilägnings- och återställningskostnader.

Vid skada:

- Du ska vid upptäckt av skadedjur utan dröjsmål underrätta Moderna Försäkringar eller av oss anvisat saneringsbolag
- Du ska underlätta för sanering, exempelvis genom att avlägsna lösöre som kan förhindra eller försvåra sanering (t ex möbler, kläder, matvaror och porslin)

- Om stegar eller andra lyftanordningar krävs för åtkomst svarar du för att sådana finns.

Begränsning

Åtagandet gäller bara om bostadshuset, när försäkringen började gälla, var fritt från ovan nämnda skadeinsekter.

Åtagandet gäller inte för bekämpning i lokal som används för rörelse av något slag.

(Se även T, Utökat saneringsavtal)

Bekämpningen enligt F15 och F16 utföres av saneringsföretaget NOMOR som anvisas av oss. Telefon 0200-27 10 10.

G Hur egendom värderas och ersätts

Försäkringen ersätter din ekonomiska förlust. Värdering sker därför utan hänsyn till personliga känslor för egendomen (affektionsvärde). Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas betalar vi bara om vi särskilt åtagit oss detta.

Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant, repareras eller ersättas med likadan eller närmast motsvarande egendom. Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska köpas eller repareras. Äganderätten till förlorad egendom, som vi ersatt, övertas av oss. Återfinns egendom som ersatts ska den genast lämnas till oss.

Vid skada får du ersättning endast om du kan styrka innehavet och värdet av det skadade eller förlorade föremålet.

Reparationer och återställande ska godkännas av oss. Det är du som är beställare och betalningsansvarig av tjänster och varor om vi inte beslutat annat. Fakturor från den som utför en tjänst eller levererar varor ska därmed i normalfallet ställas till dig. Du får då också de fördelar som finns i konsumentlagstiftningen.

Anmärkning

Kan skadad egendom repareras värderas skadan till skälig reparationskostnad, dock högst till det belopp egendomen värderas till enligt nedan.

G1 Värdering av lös egendom

Värdering sker utan hänsyn till affektionsvärde.

Värdet av eget arbete du nedlagt på fotografier, film, bandupptagningar, dataprogram, modeller och dylikt ersätts inte. Du får inte heller ersättning för de kostnader du haft för framkallning och kopiering av film och fotografier. Ersättning utges endast för råmaterial enligt Huvudregeln nedan.

Värdehandlingar värderas till den förlust den försäkrade gör vid skadetillfället. Bankböcker, kontokort, bankkort och liknande ersätts endast med den kostnad som kan uppkomma för att spärra aktuellt konto. Om obehörig person utnyttjar kontot och detta medför en ekonomisk förlust för dig är denna kostnad inte ersättningsbar genom försäkringen.

Vid värdering utgår vi från prisläget vid skadetillfället. Har priserna hunnit ändras innan du är klar med dina ersättningsanspråk tar vi hänsyn till detta när det gäller prisändringar inom sex månader från skadedag.

Om du har rätt till nyprisersättning men väljer att inte återanskaffa egendomen får du ersättning med 65 % av dagens nypris.

G1.2 Huvudregeln vid värdering och ersättning av lös egendom

Egendomen värderas och ersätts med hänsyn till värdeminskning på grund av ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och annan omständighet.

Är egendomens värde 2/3 eller mer av priset för ett nytt likvärdigt föremål gör vi inget värdeminskningsavdrag utan du får ersättning med nypriset om du återanskaffar föremålet inom sex månader.

För viss egendom gäller inte huvudregeln. I stället används särskilda värderingsregler enligt följande.

G1.3 Särskild värderingsgrupp 1 omfattar

- böcker, antikviteter, konstverk och frimärken
- vapen
- mobiltelefon
- klockor
- datorer och tillbehör till dessa
- annan egendom som har allmänt samlarvärde
- cd-, grammofonskivor och förinspelade band
- musikinstrument och tillbehör till dessa
- kamera.

Det skadade föremålet värderas till vad det i allmänna handeln kostar att köpa likvärdig egendom i sådant skick föremålet hade omedelbart före skadetillfället. Finns inte likvärdig egendom att köpa i begagnat skick värderas egendomen till vad den sannolikt skulle ha kostat om den funnits. Samlingar värderas i sin helhet.

G1.4 Särskild värderingsgrupp 2 omfattar

	Antal år utan åldersavdrag vid nyanskaffning	Därefter görs avdrag per påbörjat år med
Kläder, skor och stövlar	1 år	35 %
Pälsar	2 år	10 %
Radio, TV och apparater för bild- och ljudåtergivning	2 år	20 %
Glasögon	1 år	20 %
Skid- och golfutrustning	1 år	20 %
Cyklar	1 år	15 %
Hushållsmaskiner (vid reparation görs åldersavdrag på reparationskostnaden inklusive material)	2 år	10 %

Avdrag görs inte med mer än 80 % om egendomen var i funktionsdugligt skick vid tiden för skadan. Apparat anses inte ha varit i funktionsdugligt skick vid tiden för skadan om skadan består i att apparaten upphört att fungera utan att den drabbats av någon yttre händelse.

Avskrivningstabellen tillämpas inte om detta skulle leda till oskäligt resultat. Då ska egendomen värderas till vad det kostar att återanskaffa likvärdig egendom med avdrag för värdeminskning på grund av ålder, slitage och omodernitet.

Om egendomen inte återanskaffas inom sex månader från det att detta tidigast kunnat ske görs åldersavdrag fr o m första året. Om värdet minskat, inte enbart genom ålder, slitage och omodernitet, utan dessutom till följd av nedsatt användbarhet för dig, kan ytterligare avdrag göras på grund av detta.

G1.5 Underförsäkring

Försäkringsbeloppet ska motsvara vad det kostar att återanskaffa egendomen. Om försäkringsbeloppet är betydligt lägre än egendomens sammanlagda värde är du underförsäkrad. Vid underförsäkring ersätts så stor del av skadan som försäkringsbeloppet utgör av det belopp som skulle erfordras för full försäkring.

G2 *Värdering av skada på byggnad*

Anges det i försäkringsbrevet att byggnad är fullvärdesförsäkrad ersätter vi skadan utan beloppsbegränsning, men med de begränsningar som anges nedan och i villkoren i övrigt.

När en byggnad har skadats beräknas skadebeloppet enligt nedan.

Har marknadsvärdet på hela byggnaden på grund av ålder, slitage och/eller annan omständighet minskat med mer än 50 % av marknadsvärdet för en ny motsvarande byggnad, värderas skadan högst till skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Definitioner

- Återställande** Med återställande menas reparation av den skadade byggnaden eller uppförande på samma grund av likadan eller närmast motsvarande byggnad för samma ändamål. Vid skada på installationer eller hushållsmaskiner menas med återställande reparation när sådan är möjlig, i annat fall utbyte av det skadade föremålet.
- I kostnaden för återställande ingår material, arbete, lokalisering och friläggning av skadat föremål när skadan omfattas av försäkringen. Detsamma gäller återläggning efter reparation.
- Byggnadsdel** Med byggnadsdel menas här var och en av de installationer, ytbeklädnader, tillbehör et c som byggnaden består av. Vid skada på målning, tapetsering eller annan väggbeklädnad samt på golv utgör varje rum en byggnadsdel, där eventuella skador åtgärdas. Ytskikt i angränsande oskadade rum ersätts inte.
- Vid öppen planlösning med samma ytskikt på väggar, tak eller golv lämnas ersättning för reparation av det skadade området. Angränsande oskadade ytor ersätts inte.
- Marknadsvärde** Marknadsvärdet är det pris som sannolikt kan erhållas vid försäljning på den allmänna marknaden.

G2.1 *Byggnaden återställs*

Vid återställande inom två år värderas skadan till vad det kostar att utan dröjsmål återställa byggnaden med användande av rationella metoder och material. Avdrag görs i vissa fall på de berörda byggnadsdelars ålder, se tabellen på nästa sida.

Därutöver kan avdrag från återställandekostnaden eller reparationskostnaden göras om underhållet för den del av byggnaden som drabbats av skada varit uppenbart eftersatt.

Kan återställandet inte slutföras inom två år från skadedagen p g a hinder som du inte kunnat påverka, räknas tiden från den dag då hindret upphörde. Återställandet måste i varje fall slutföras inom fem år från skadedagen.

Det finns statliga föreskrifter om hur en byggnad ska utföras. Om återställande fördyras p g a sådan föreskrift ersätts även fördyringen, dock med högst 50 000 kr. Om föreskriften avser extra isolering eller handikappanpassning ersätts fördyringen utan beloppsbegränsningar.

Om vi begär det måste du – på vår bekostnad – begära dispens och överklaga myndighets beslut.

Åldersavdrag görs från ersättningen som lämnas för återställandekostnaden, för material och arbete för varje byggnadsdel eller del därav enligt tabellen. (inkluderar såväl material som arbetet i sin helhet, såsom rivning, friläggning, demontering, återläggning och återställande). Åldersavdrag görs upp till 100 %. Vid ett och samma skadetillfälle är åldersavdraget högst 100 000 kr. Byggnadsdelens ålder beräknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk.

Tabell för beräkning av åldersavdrag

Byggnadsdel/Installation eller del av sådan för (inkluderar såväl material som arbetet i sin helhet, såsom rivning, friläggning, demontering, återläggning och återställande)	Antal år utan procentuellt åldersavdrag	Därefter görs avdrag per påbörjat år med
Vatten, värme och sanitet samt maskinell utrustning		
• rörsystem, vattenradiatorer, sanitetsgods, varmvattenslingor i golv	10 år	5 %
• övrig vatten-, värmeinstallation samt annan maskinell utrustning än hushållsmaskiner	5 år	8 %
• t ex varmvatten-beredare, elradiator, värmepanna inkl expansionskärl	20 år	2 %
• Elinstallationer (kablar inklusive brytare, uttag och säkringskåp)		
• värmepumpsanläggning, varmvatten-beredare och accumulertank som ingår i enhet med värmepump, värmeåtervinnings-system, solfångare, vindkraftverk, takvärme, elslingor i golv	2 år	10 %
• luft-luft värmepump och luftkonditionering	2 år	15 %
• hushållsmaskin	2 år	10 %
Skorsten av stål eller plåt	5 år	8 %
Skorsten av annat material	25 år	8 %
Kakelugnar och öppen spis	20 år	2 %
Braskamin gjutjärnsamin eller liknande av metall	10 år	5 %
Takbeklädnad av papp	5 år	8 %
Utomhus fast monterat byggnadstillbehör, hit räknas även radio-, tv- antenn (inkl. parabol), markis och persienner	5 år	8 %
Larm, datakablar och audioinstallationer	5 år	8 %
Målning, tapetsering samt annan väggbeklädnad	5 år	8 %
Våtutrymme		
• våtrumstapet	2 år	10 %
• golv- och väggmatta (svetsad)	5 år	8 %
• keramiska plattor och stenplattor	10 år	5 %
• övriga golv- och väggbeklädnads-material samt målning i våtrum	2 år	10 %
Golv mattor (textil) och laminatgolv	5 år	10 %
Golv mattor (övriga)	10 år	5 %
Parkett	15 år	5 %
Köksluckor och bänkskivor, massiva	25 år	5 %
Köksluckor och bänkskivor, övriga	10 år	5 %

För skada på övriga byggnadsdelar görs skäligt avdrag.

Avskrivningstabellen tillämpas inte om detta skulle leda till oskäligt resultat. Då ska egendomen värderas till vad det kostar att återanskaffa likvärdig egendom med avdrag för värdeminskning på grund av ålder, slitage och omodernitet.

Om skadan upptäcks i samband med normalt underhåll och utan väsentlig olägenhet kan repareras i samband med underhållsarbetet ersätts endast de merkostnader som uppkommer för reparation av skadan.

G2.2 *Byggnaden återställs inte*

Om du inte återställer den skadade byggnaden inom två år värderas skadan enligt G2.1, men åldersavdraget görs då enligt ovanstående tabell fr o m det år byggnadsdel eller del därav första gången togs i bruk.

Skadan värderas emellertid till högst det belopp som svarar mot skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

G2.3 *Hinder i återställandet*

Hindras återställandet p g a lag eller genom föreskrift från myndighet och anskaffar eller uppför du därför inom fem år annan byggnad för samma ändamål på annan plats värderas skadan på samma sätt som enligt G2.1, dock högst till den faktiska kostnaden och lägst till det belopp den skulle värderas till enligt G2.2. Förutsättningen är att du, om vi begär det, på vår bekostnad begär dispens eller överklagar myndighets beslut.

Skulle sådant hinder sänka värdet på kvarstående byggnadsdelar gäller försäkringen även för denna förlust.

G2.4 *Värdering av skada på tomtmark*

När tomtmark skadas beräknas skadebeloppet enligt följande regler.

Tomtmark återställs:

Vid återställande av tomtmark inom två år värderas skadan till vad det kostar att utan dröjsmål återställa tomten med rationella metoder och material. Skadan på växtlighet värderas till kostnaden för nyplantering. Buskar och träd värderas till kostnaden för plantor som normalt saluförs i handelsträdgårdar eller plantskolor i Sverige.

Vid skada enligt F8, Naturskador, betalar vi högst det belopp som svarar mot skillnaden mellan tomtmarkens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Tomtmarken återställs inte:

Om tomtmarken inte återställs värderas skadan till skillnaden mellan den skadade tomtmarkens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Anskaffas inom två år annan likvärdig tomtmark för samma ändamål värderas skadan till anskaffningskostnaden, minskad med den skadade tomtmarkens värde efter skadan. Har den anskaffade tomtmarken högre värde på grund av ökad areal, förbättrat läge eller annan omständighet görs avdrag för detta.

H Merutgifter och hyresbortfall vid egendomsskada

Blir bostaden helt eller delvis obrukbar till följd av ersättningsbar skada kan du också få ersättning för nödvändiga och skäliga merutgifter samt faktiskt hyresbortfall. Om försäkringen inte gäller för lösöre omfattar den inte merutgifter utan endast hyresbortfall.

H1 Merutgifter

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga merutgifter för kost och logi samt magasinering, dock högst under ett år från den dag skadan inträffat.

H2 Hyresbortfall

Är din bostad eller del av den uthyrd kan ersättning lämnas med det belopp som du enligt lag är skyldig att sätta ned hyran med. Vi drar av kostnader för värme och andra driftskostnader som du spar under tiden.

Ersättning lämnas under högst ett år från den dag skadan inträffat.

Vid skada på fritidshus lämnas ersättning till dess fritidshuset åter är brukbart, dock under högst ett år och med högst 30 000 kr.

I Privatansvar

I1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller när någon kräver att du ska betala skadestånd för en person- eller sakskada som du orsakat under försäkringstiden och som du enligt gällande skadeståndsrätt är skyldig att betala.

Försäkringen gäller för dig som privatperson – alltså inte för något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Om lösöre inte ingår gäller försäkringen endast för dig som ägare till den försäkrade fastigheten.

I fråga om jordbruksfastighet gäller försäkringen endast dig i egenskap av ägare till bostadshus som bebos av någon av dem som försäkringen gäller för.

I1.1 Högsta ersättningsbelopp

Vid varje skadetillfälle betalar vi högst 5 000 000 kr.

Detta gäller även om flera av de försäkrade är skadeståndsskyldiga. Det gäller också om flera skador uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle. Om person med hemvist i Sverige har rätt till skadestånd ska skälig ersättning för personskada bestämmas enligt svensk rätt.

11.2 *Skada orsakad av barn*

Barn upp till fyraårsåldern blir normalt inte skadeståndsskyldiga för skador som de orsakar. Om barnet inte uppnått sådan ålder, bedömer vi barnets ansvar som om barnet uppnått fyraårsåldern.

Detta gäller inte i den mån ersättning för skadan kan utgå från annan eller från annan försäkring.

11.3 *Skada på bostad*

Försäkringen gäller för skada på bostad, hotellrum eller liknande som du hyr, lånar eller innehar med bostadsrätt (om tillägg för "Bostadsförsäkring" tecknats). Skadan ska ha uppkommit genom brand, explosion eller utströmning av vätska, ånga eller gas från ledningssystem, kyl- eller frysanläggning, vattensäng eller akvarium.

Har skadan uppkommit på annat sätt omfattar försäkringen endast

- vatten- och avloppssystem och därtill anslutet sanitetsgods såsom tvättställe, badkar, toalettstol och bidé
- glas i fönster och dörrar
- kyl, sval, frys och spis
- maskinella anordningar i tvättstuga utanför bostaden.

Vid resa gäller försäkringen även för skada på inventarier i hotellrum eller annan hyrd eller lånad bostad.

11.4 *Undantag*

Du har inte rätt att utan vår tillåtelse medge skadeståndsskyldighet. Iakttagas inte detta är vi inte ersättningskyldiga om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.

Vi betalar inte skada

- som uppstått i samband med att försäkrad person utfört uppsåtlig gärning som enligt svensk lag objektivt sett kan leda till fängelse
- som du vållat uppsåtligt. Undantaget tillämpas inte för någon som var i sådant sinnestillstånd som avses i 30 kap 6 § Brottsbalken eller var under 12 år vid skadetillfället
- som uppkommit på grund av slitage eller vanvård
- som tillfogats försäkrad person
- som du är ansvarig för som ägare av fastighet, tomträtt, bostadsrättslägenhet eller innehavare av lägenhet som inte omfattas av denna försäkring (undantaget avser inte obebyggd tomt som du äger för eget privat bostadsändamål)
- som du är ansvarig för som ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon då skadan uppkommit i följd av trafik med fordonet. (undantaget avser inte eldriven rullstol och inte heller trädgårdsredskap för privat bruk som inte omfattas av Trafikskadelagen)

- som du är ansvarig för som ägare, brukare eller förare av ång-, motor- eller segelbåt, svävare, hydrokopter eller luftfartyg. (undantaget avser inte skadestånd för personskada som orsakats med båt som är högst 6 m lång, har högst 10 hkr motorstyrka eller högst 10 kvm segelyta)
- som kan ersättas genom annan försäkring
- på egendom som du hyrt, lånat, bearbetat, reparerat eller på annat sätt tagit mer än helt tillfällig befatning med
- som du är ansvarig för i egenskap av ägare/innehavare av lägenhet utomlands.

11.5 Hur vi tar hand om skadeståndskrav

Om du krävs på ersättning på grund av skada som kan omfattas av försäkringen och beräknas överstiga försäkringens självrisk

- ska du anmäla kravet till oss utan dröjsmål
- utreder vi om du är skadeståndsskyldig
- förhandlar vi med den som kräver skadestånd
- för vi din talan vid rättegång och svarar i så fall också för rättegångskostnader
- betalar vi det skadestånd som du är skyldig att utge.

Blir det rättegång ska du genast underrätta oss om det och följa våra anvisningar. Vid rättegång betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäligen och överensstämmer med vårt intresse i rättegången. Om vi inte får underrättelse om rättegången eller om våra anvisningar inte följs blir inte domen bindande för oss.

J Rättsskydd

J1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig i egenskap av privatperson. För dig som har fritidshusförsäkring gäller försäkringen endast för tvist som rör fritidsfastigheten.

J2 När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd

J2.1 Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten uppkommer och om den gällt under en sammanhängande tid av minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits hos oss, om du tidigare har haft samma slags försäkring i annat bolag får du tillgodoräkna dig denna tid.

J2.2 Om du inte har haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft sådan så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

J2.3 Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört, kan du trots detta få rättsskydd genom denna försäkring om den varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

Om rättsskydd beviljas tillämpas den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gäller för motsvarande försäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst.

J3 Vilka tvister försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för tvist som kan prövas av tingsrätt, fastighetsdomstol, Statens VA-nämnd, eller som efter prövning i sådan domstol kan prövas av hovrätt eller Högsta domstolen. Försäkringen gäller också för tvist som prövas av Miljödombstolen enligt 20 kap 2 § punkt 6 Miljöbalken, dock med undantag för grupptalan enligt 32 kap 13 §. I nämnda mål gäller försäkringen också för resning, dock endast om resning beviljats.

Anmärkning

Försäkringen gäller inte för tvist som endast kan prövas av administrativa myndigheter, specialdomstolar eller allmänna förvaltningsdomstolar, t ex fastighetsbildningsmyndighet, länsstyrelse, hyresnämnd, länsrätt, kammarrätt eller regeringsrätten.

Försäkringen gäller inte heller för brottmål (se dock J10) eller ärenden som handläggs enligt Lagen om domstolsärenden.

Begränsning

Är tvisten sådan att den först ska prövas av annan instans (t ex skiftesman, kronofogdemyndighet, arrende- eller hyresnämnd) betalas endast kostnader som uppkommit efter sådan prövning.

Rättsskyddet gäller inte för kostnader för prövning i Trafikskadenämnden, Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd eller Olycksfalls- och sjukförsäkringsnämnden.

I tvist angående uppförande av byggnad betalas endast kostnader som uppkommer efter avtalad garantitids utgång. Denna begränsning gäller dock inte om entreprenören efter slutbesiktningen bestridit att fullgöra sina kontraktsevenliga skyldigheter.

Vid arvstvister gäller försäkringen inte för kostnader som uppkommer före klander av arvskifte eller testamente.

J4 Var försäkringen gäller

Du kan få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat

- inom Norden
- utom Norden, om "Reseskydd" ingår, när du varit på resa och tvisten gäller dig i din egenskap av resenär.

Försäkringen gäller även för dig som förare eller brukare av motorfordon, husvagn eller annat släpfordon eller fritidsbåt, segelbräda som du tillfälligt lånat eller hyrt utanför Norden. Rättsskyddet gäller då även för brottmål om den försäkrade misstänks eller åtalas för

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter, t ex vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död samt
- vållande till kroppsskada eller sjukdom.

J5

Undantag

Försäkringen gäller inte för tvist

- där det omtvistade värdet understiger 50 % av 1 prisbasbelopp, bl a småmål. Detta undantag tillämpas inte vid tvist med oss på grund av försäkringsavtalet eller vid tvist som rätten med stöd av 1 kap 3 d § Rättegångsbalken har beslutat handlägga enligt allmänna regler
- som väcks med stöd av Lagen om grupprättegång och du är käreandepart
- som gäller skadestånd eller annat anspråk mot dig på grund av gärning som föranlett misstanke om eller åtal för brott som kräver uppsåt för straffbarhet
- om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad
- som har samband med äktenskapsskillnad, upplösning av registrerat partnerskap eller upplösning av samboförhållande, eller för frågor som i anledning härav aktualiseras mellan parterna. Detta gäller oavsett vad tvisten avser eller när den uppkommer
- om vårdnad, umgänge, barns boende, underhåll, bodelning, äganderätt och liknande frågor som reglerats eller lämnats oreglerade av parterna, oavsett när tvisten uppstår
- som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet
- som har samband med borgensåtagande som du gjort eller avtal som du träffat till förmån för någon avseende dennes förvärvsverksamhet eller tilltänkta verksamhet
- som har samband med ekonomiska åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning
- som gäller handel med aktier, optioner, obligationer, fondandelar, värdepapper, värdetransaktioner eller valutor
- då talan grundar sig på Jordabalken 4 kap 19 § (s k dolda fel m m) och omtvistat belopp understiger 1 prisbasbelopp
- som gäller fordran eller anspråk som överlåtits på dig, om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom
- som gäller personskadereglering vid försäkringsbolag om skadelidande inte väckt talan vid domstol mot försäkringsgivaren

- som gäller dig som ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, luftfartyg, skepp, ång-, motor- eller segelbåt
- som gäller dig eller någon annan av dem som försäkringen gäller för i egenskap av ägare av fastighet eller innehavare av tomträtt (hemförsäkring)
- som gäller dig som ägare till annan fastighet eller innehavare av annan tomträtt eller bostadsrätt än den som anges i försäkringsbrevet. För försäkrad jordbruksfastighet gäller försäkringen inte tvist som rör annat än bostadshus som bebos av någon av de försäkrade (villa- eller fritidshusförsäkring)
- som gäller s k "time-share" eller liknande som uppstår vid resa utanför Norden.

J6 Vilket ombud du kan välja

För att försäkringen ska gälla måste du anlita ombud. Denne måste vara lämplig med hänsyn till din bostadsort, domstolsorten och ärendets natur samt vara ledamot av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat eller på advokatbyrå eller kunna visa att han har särskild lämplighet för uppdraget.

Vi har rätt att hos Sveriges advokatsamfund påkalla skiljedom som gäller skäligheten av advokats arvode och kostnader.

En förutsättning för att du ska få anlita ombud som inte är knuten till advokatbyrå är att ombudet förbundet sig att i händelse av tvist godta Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnds prövning av hans arvode och övriga kostnader i ärendet.

I tvist som handläggs utomlands måste du anlita ombud som vi godkänner.

J7 Vilka kostnader försäkringen ersätter

Genom försäkringen betalas nödvändiga och skäliga kostnader om du inte kan få dem betalda av motpart eller staten. Med nödvändiga och skäliga kostnader avses bl a att kostnaderna måste stå i rimlig proportion till det belopp tvisten gäller.

Betalning a conto kan utgå först efter särskild prövning och högst två gånger per år.

A conto kan endast utgå om ärendet är särskilt omfattande eller långvarigt.

J7.1 Vi betalar

- ombuds arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen
- kostnader för utredning före rättegång förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud eller att Allmänna reklamationsnämnden funnit det uppenbart att nämnden inte kan avgöra tvisten utan sådan utredning
- kostnader för bevisning i rättegång och i skiljemannaförfarande

- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols- eller skiljemänsprövning av tvisten
- rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart, under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats
- kostnader som uppkommer för medlare som rätten förordnat.

J7.2 Vi betalar inte

- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehålle eller andra omkostnader för dig eller annan försäkrad
- verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud eller byter ombud
- ersättning till skiljemän
- i sådan tvist där prövningen av tvisten kan vänta till dess annat liknande mål har avgjorts (s k pilotmål)
- kostnad som uppkommer genom att du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning från motparten
- ombudskostnader som får anses ingå i skadestånd som tillerkänts försäkrad
- kostnad för indrivning av obetald fordran.

J8 Självrisk

Självrisk är 20 % av kostnaderna, dock lägst grundsjälvrisk.

J9 Högsta ersättningsbelopp

Genom försäkringen betalar vi vid varje tvist högst 120 000 kr (inklusive mervärdesskatt).

En tvist anses föreligga om du och annan försäkrad står på samma sida. Även om du har flera tvister ska de räknas som en tvist om de avser samma skada eller om yrkandena stöder sig väsentligen på samma händelse eller omständighet. Således anses en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund, t ex i samband med fastighetsöverlåtelse.

J10 Anmälan

Anmälan ska göras senast inom tre år från tvistens uppkomst.

J11 Återkrav

I den mån ersättning lämnats på grund av försäkringen inträder vi i din rätt mot annan.

K **Överfallsskydd**

K1 *Vad försäkringen gäller för*

Försäkringen gäller för dig som privatperson.

Försäkringen gäller inte för något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet och inte heller för skada som inträffat på resa till eller från arbetet och som kan ersättas enligt Lagen om arbetsskadeförsäkring eller Lagen om statligt personskadeskydd.

Ersättning kan lämnas för personskada om du blivit utsatt för misshandel genom uppsåtligt fysiskt våld som inte är ringa, eller vid våldtäkt eller sexuellt tvång. Ersättningen bestäms enligt 2 och 5 kap Skadeståndslagen. Se dock K3.

Ersättning till dig som närstående till person som dödats lämnas inte i vidare mån än vad som sägs i K4.

Sådan ränta som gärningsmannen kan vara skyldig att betala från skadedatum ersätts inte.

Undantag

Vi betalar inte skada som du tillfogats

- av annan person som du bor med
- när du var påverkad av alkohol, narkotika, annat berusningsmedel eller sömnmedel, om du inte kan göra sannolikt att det saknas samband mellan din skada och denna påverkan
- när du utan skälig anledning utsatt dig för risken att skadas
- i samband med att du gjort dig skyldig till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag kan leda till dagsböter eller fängelse
- skada som gärningsmannen tillfogat dig i sin tjänsteutövning och som dennes arbetsgivare enligt skadeståndslagen är skyldig att ersätta (arbetsgivarens principalansvar)
- om du kan få ersättning genom annan försäkring.

K2 *Vid inträffad skada*

För att få ersättning måste du

- genast anmäla skadehändelsen till polisen
- genast uppsöka läkare samt uppvisa läkarintyg
- visa att du är berättigad till skadestånd. Det sker normalt genom en lagakraftvunnen dom eller - om gärningsmannen är okänd - genom en slutförd förundersökning gjord av polisen
- visa att den som skadat dig är okänd eller inte kan betala skadeståndet
- stämma gärningsmannen med krav på skadestånd om vi begär det. Vi betalar då dina rättegångskostnader.

K3 Ersättningsbelopp

K3.1 Vi betalar vid varje skada högst 500 000 kr. Detta belopp gäller även om flera av de försäkrade skadats. Flera skador anses som en skada om de uppkommit vid samma tillfälle.

K3.2 Vi betalar ersättning enligt gällande skadeståndsrätt, oavsett vilket belopp domstol har utdömt på grund av medgivande eller av annan anledning, dock högst enligt följande:

- misshandel 8 000 kr
- mer allvarlig misshandel som inte är grov 12 000 kr (överfall som begås med bl a tillhyggen, upprepade sparkar mot liggande person eller misshandel i bostad)
- grov misshandel 30 000 kr
- grov misshandel som medför livshotande skada 80 000 kr
- sexuellt tvång 50 000 kr
- våldtäkt 100 000 kr
- våldtäkt mot barn under femton år 150 000 kr.

Om du utsätts för upprepad våldtäkt eller upprepat sexuellt tvång av samma gärningsman lämnas endast ett ersättningsbelopp.

Ombudskostnader ersätts ej.

K4 Närståendes död

Om någon närstående dödats genom mord eller dråp betalar vi, inom ramen för det belopp som anges vid K3.1, 25 000 kr för sorg och saknad.

Med närstående avses här make, maka, sambo, registrerad partner, föräldrar och barn. Syskon som du sammanbodde med vid dödsfallet räknas också in i denna krets.

För att vara berättigad till ersättning måste du komma in med lagakraftvunnen dom eller - om gärningsmannen är okänd - slutförd förundersökning från polisen.

L Reseskydd

Reseskydd gäller för dig under resa som du företar i egenskap av privatperson förutsatt att försäkringen trätt i kraft innan resa påbörjats. Reseskyddet gäller inte under tjänsteresa.

Vid resa inom Norden och under de första 45 dagarna av varje resa utanför Norden gäller hemförsäkringens samtliga moment.

Med resa avses resa utanför hemorten med minst två övernattningar.

Anspråk på ersättning ska styrkas genom kvitton och intyg i original.

Begränsning

Är du inte varaktigt boende i Sverige gäller försäkringen enbart för skada som inträffat i Sverige.

Försäringen gäller inte

- för kostnader i samband med förlossning eller vid sjukdom eller olycksfall som orsakats av graviditet i ett senare skede än 28:e graviditetsveckan
- för kostnader vid sjukdom eller olycksfall som berott på att du varit påverkad av alkohol, narkotika, annat berusningsmedel eller sömnmedel
- för skada som uppstått i samband med att du utfört uppsåtlig gärning, som enligt svensk lag kan leda till dagsböter eller strängare påföljd
- för kostnader som beror på att vårdbehov förelåg redan då avresan startade
- för kostnader för privat sjukvård i Sverige
- för kostnader för vistelse på badanstalt, hälso- eller rehabiliteringshem och därmed förenade resor
- för kostnader som skulle ersatts av allmän försäkringskassa om du vore ansluten
- för kostnader som kan ersättas från annat håll enligt lag, annan författning, konvention eller annan försäkring
- för kostnader som är förorsakade av att fartyg eller flygplan på grund av din skada måste ändra sin färdplan
- för skada som drabbar dig under deltagande i match i lagidrott som representant för idrottsförening ansluten till idrottsförbund
- för skada som drabbar dig under deltagande i boxning, brottning, budo eller därmed jämförlig idrottsutövning
- för skada som drabbar dig under deltagande i särskilt anordnad hastighetstävling med bobsleigh, rodel, motordrivet forskaffningsmedel eller vid särskild anordnad träning härför
- för skada som drabbar dig under offpistiskidåkning, freestyleskidåkning, back-hoppning, fallskärms hoppning, segelflygning, ballongflygning, drakflygning, skärmflygning eller liknande
- för skada som drabbar dig under bungy jump, dykning, avancerad bergsbestigning, bergsklättring, klättring på is, snö eller liknande aktivitet.

L1 Läke- och resekostnader

Vi betalar vid olycksfall eller sjukdom nödvändiga och skäligen kostnader för

- sjukhus- och läkarvård samt för annan behandling som legitimerad läkare föreskriver
- provisorisk behandling av akuta tandbesvär som uppkommit under resan och som måste åtgärdas utanför hemorten
- resor i samband med ersättningsbar vård och behandling. Du ska anlita det billigaste färdssätt som kan användas med hänsyn till ditt

tillstånd. Använder du egen bil får du ersättning med samma belopp per kilometer som försäkringskassan betalar.

Du får ersättning för ovanstående kostnader under längst 60 dagar från första läkarbesöket. För akut tandskada som uppkommit vid tuggning eller bitning lämnas endast ersättning för provisorisk behandling på resmålet.

Definition

Med olycksfall menas kroppsskada som drabbat den försäkrade ofrivilligt genom plötslig och oförutsedd yttre händelse. Vid förfrysning och solsting bortses från kravet på plötslighet.

L2 Merkostnader

L2.1 Vi betalar nödvändiga och skäligena merkostnader för

L2.1.1 förlängning av vistelsen på en ort eller ändring av förläggningssättet, p g a olycksfall eller akut sjukdom, enligt legitimerad läkares föreskrifter. Vi ersätter också motsvarande merkostnader för medföljande försäkrad, som tvingas stanna kvar hos den sjuke eller skadade. Ersättning lämnas i högst 60 dagar.

L2.1.2 resa till hemorten i Sverige vid sjukdom eller olycksfall som sker enligt läkares föreskrift och innebär ett dyrare färd sätt. Vi ersätter också motsvarande merkostnader för medföljande försäkrad. Färd sättet ska vara föreskrivet av läkare efter samråd med SOS-International a/s i Köpenhamn.

L2.1.3 resa till hemorten i Sverige med reguljärt transportmedel om du tvingas avbryta resan p g a att närstående person i Sverige blivit allvarligt sjuk, råkat ut för allvarligt olycksfall eller avlidit.

L2.1.4 en närståendes resa till dig från hemorten i Sverige och åter samt uppehållskostnader, om du drabbas av sjukdom eller olycksfall som av legitimerad läkare betraktas som livshotande.

L2.1.5 transport till hemorten i Sverige av försäkrad, som oväntat avlidit under resan. Vi betalar också merkostnader för medföljande försäkrads hemresa. I stället för hemtransport kan vi betala kostnaden för begravning på platsen.

L2.1.6 resa, kost och logi för två närstående personer, som reser från hemorten i Sverige för att delta i begravningen av avliden försäkrad, som inte transporterats hem.

L2.1.7 resa till hemorten i Sverige med reguljärt transportmedel om oförutsedd händelse inträffat som orsakat väsentlig egendomsskada på din bostad i Sverige.

L3 *Outnyttjad resekostnad*

L3.1 *Vi betalar ersättning om resan inte kunnat fullföljas som planerat på grund av*

- att du av läkare sjukskrivits eller skriftligt ordinerats sängläge på hotellrum eller motsvarande under mer än två dygn. Ersättningen lämnas från den dag legitimerad läkare undersökt dig och föreskrivit detta
- att du blivit intagen på sjukhus för vård
- att du av SOS-international a/s i Köpenhamn eller av oss blivit föreskriven att du måste åka hem i förtid
- att oförutsedd händelse inträffat som orsakat väsentlig egendomsskada på din bostad i Sverige
- att närstående person i Norden blivit allvarlig sjuk råkat ut för allvarligt olycksfall eller avlidit
- att medföljande försäkrad person avlider.

Ersättning lämnas även för medföljande försäkrads resekostnader om denne väsentligen inte kunnat utnyttja resan som planerat eftersom sjukdomen/olycksfallet krävt intensivvård på sjukhus eller ständig tillsyn på hotellrum.

Anmärkning

Med närstående person menas make/maka/sambo, registrerad partner, barn, syskon, föräldrar och svärföräldrar.

L3.1.1 *Vi betalar*

Ersättning lämnas med så stor del av resekostnaden som svarar mot förhållandet mellan antalet utnyttjade dagar och resans totala antal dagar enligt uppgjord resplan, resdagar inräknade.

Med resekostnad menas här kostnader för resa, kost och logi, liftkort och utflykter, som betalats innan resan startade.

Om du reser med bil från hemorten i Sverige räknas dessutom som resekostnad en kilometerersättning enligt försäkringskassans norm för närmaste färdväg från hemorten till platsen där resan avbryts och åter. Du får ersättning för högst 5 000 km. Den totala resekostnaden ska fördelas på antalet deltagare i resan.

Ersättning lämnas per drabbad försäkrad för utnyttjad resekostnad med högst 500 kr per person och dag. Ersättningen begränsas dock till sammanlagt högst 10 000 kr för samtliga drabbade försäkrade, dock högst till resans pris. Från ersättningen drar vi av den återbetalning som vid avbrott i resan kan fås från annan försäkring, researrangör, trafikföretag, hotell eller liknande.

L3.2 *Ersättningsresa*

Om du tvingas avbryta resan innan halva den totala restiden förflutit på grund av sådan händelse som anges i L2.1.2, L2.1.3 och L2.1.7, kan du istället för återbetalning av resekostnad få en likvärdig ersättningsresa

inom ett år betald med högst 15 000 kr. Om du är berättigad till ersättningsresa får också medföljande medförsäkrad sådan resa. En ersättningsresa är personlig och kan inte överlåtas.

L4 Resestartskydd

Om du inte kommer i tid till utgångspunkten i Sverige för bokad resa kan ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga extrakostnader som kan uppstå för att du ska kunna ansluta dig till resan.

Ersättning lämnas endast om förseningen beror på att allmänt färdmedel eller privat bil råkat ut för trafikolycka, väderlekshinder eller tekniskt fel. Åker du med privat bil måste förseningen uppstå under den direkta färden till resans utgångspunkt. Den högsta ersättning du kan få är resans pris.

L5 Förseningskostnad

Ersättning lämnas om allmänt färdmedel, som du reser med, blir försenat vid ut- eller hemresa med mer än åtta timmar på grund av

- tekniskt fel
- väderlekshinder
- naturkatastrof
- myndighetsingripande
- ingripande av annan person genom rättsstridigt tvång (t ex flygplanskapning)
- strejk eller fackliga åtgärder som inleds efter det att resan har startat.

Ersättning lämnas med 500 kr per dygn och försäkrad person under längst 10 dagar.

L6 Resgodsförsening

Ersättning lämnas med 300 kr per person och påbörjat dygn under längst 3 dygn om ditt resgodis vid utresan blir försenat mer än 12 timmar. Högsta ersättningsbelopp är 3 000 kr.

L7 Självrisk

Reseskyddet gäller med en självrisk om 1 500 kr för det fall inget annat anges i C3.

Särskilda villkor för tilläggsförsäkringar

M Bostadsrättsförsäkring

Om det framgår av försäkringsbrevet att Bostadsrättsförsäkring ingår gäller utöver de allmänna försäkringsvillkoren även följande villkor.

Försäkringen omfattar de skadehändelser som anges i moment E och F i den bostadsrättslägenhet där du är bostadsrättsinnehavare och bosatt

- på egendom som tillhör bostadsrättsföreningen och som du enligt såväl Bostadsrättslagen som bostadsrättsföreningens stadgar är underhållsskyldig för, om skadan har uppkommit under försäkringstiden
- på fast inredning som du äger.
- inglasad balkong/altan.

Se Högsta ersättningsbelopp (D4).

M1 Begränsning

Ersättning lämnas endast för den del av skadan som inte kan ersättas av bostadsrättsföreningens fastighetsförsäkring.

Ersättning lämnas inte för skada som bostadsrättsföreningen enligt lag eller stadgar ska ersätta.

Normalt underhåll ersätts inte.

M2 Värdering

Skada på lägenhet värderas enligt samma regler som skada på byggnad (G2)

M3 Självrisk

Självrisk, se moment C.

M4 Särskilda aktsamhetskrav

Föreskrifter som finns i lag eller som meddelats av myndighet ska följas. Vid t ex installationer får endast av behörig myndighet godkända produkter användas och installationen ska utföras fackmannamässigt. Tillverkarens, leverantörens eller installatörers anvisningar för installation, skötsel och underhåll ska följas. Vid reparation, om- och tillbyggnad, ska myndighets föreskrifter, bl a vad som anges i Boverkets byggnadsregler eller meddelats av kommunal byggnadsnämnd uppfyllas. Kraven ska uppfyllas oavsett om byggnadslov krävs för vidtagna åtgärder. Egendom ska handhas och förvaras på sådant sätt att skada eller förlust så långt som möjligt förhindras.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned. Se avsnittet Allmänna bestämmelser, punkt AB 4.

N Småbåt

Kan tecknas som tillägg för Hem- och Fritidshusförsäkring.

Om det framgår av försäkringsbrevet att en båt är medförsäkrad gäller utöver de allmänna försäkringsvillkoren även följande villkor.

Försäkringen gäller i Norden.

N1 Den försäkrade båten

Med småbåt avses båt

- som är högst 6 m lång
- som inte har starkare motor än 10 hkr
- som inte har större segel än 10 kvm
- med ett marknadsvärde inklusive utrustning på totalt högst 20 000 kr.

N1.2 Försäkringen gäller inte för

- båtar som är avsedda för tävlingsbruk
- uthyrningsbåtar, modellbåtar och vattenskotrar
- segelbräda.

N2 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för småbåt som anges i försäkringsbrevet. Till båten räknas utrustning och tillbehör som normalt behövs ombord.

N3 Vilka skador som ersätts

N3.1 Sjöskada

Vi ersätter skada som uppkommit direkt i sjön genom

- grundstötning, sammanstötning, strandning eller kantring
- annan plötslig och oförutsedd utifrån kommande händelse.

N3.2 Uppläggnings- och transportskada

Vi ersätter skada som uppkommit direkt

- på land, vid sjösättning, tordsättning, vid lyft med kran eller liknande
- genom plötslig och oförutsedd utifrån kommande händelse på båt eller utrustning när båten står på land.

N3.3 Brand

Vi ersätter skada som uppkommit direkt genom eld som kommit lös, åskslag eller explosion, men inte skada på motor eller avgassystem genom explosion i dessa.

N3.4 Stöld och skadegörelse

Vi ersätter skada genom stöld, stöldförsök eller annat tillgreppsbrott eller genom uppsåtlig skadegörelse.

N3.5 *Ansvar och Rättsskydd*

Småbåtstillägget omfattar även momenten Ansvar och Rättsskydd dock endast som ägare, brukare eller förare av den båt som småbåtsförsäkringen gäller för.

N3.6 *Vi ersätter inte skada*

- orsakad av is, snö eller frost
- orsakad av fukt, mögel eller djur
- orsakad av korrosion, vanvård eller dåligt underhåll
- orsakad av konstruktions-, material- och tillverkningsfel
- på motor orsakad av igensatta vattenintag och ledningar
- på motor som tappats, lossnat eller glidit loss
- genom olovligt brukande, bedrägeri eller försäkringsbrott

N4 *Särskilda aktsamhetskrav*

När båten är förtöjd eller förankrad ska förtöjning eller förankring vara så utförd att den motstår sådant väder och sådan sjö eller svallsjö, som med hänsyn till plats och årstid kan förekomma.

Båten med tillbehör ska ägnas normalt underhåll och normal tillsyn.

Båten ska hållas länsad.

Utombordsmotor ska vara fastlåst vid båten med av Svenska Stölskyddsföreningen godkänd låsanordning. Övrig utrustning som ej är fast monterad ska förvaras i låst utrymme.

När båten är uppställd på land ska den vara på betryggande avstånd från sjön med hänsyn till variationer i vattenståndet.

Vid vinterförvaring, längre än 14 dagar, ska utombordsmotor och utrustning som ej är fast monterad förvaras i annat låst utrymme än i eller på båten.

När båten förvaras på släpfordon ska detta vara låst eller fastlåst.

Om du inte följer aktsamhetskraven minskas ersättningen i regel med 25 %. Uppfyller du inte aktsamhetskraven för utombordsmotor och ej fast monterad utrustning minskas ersättningen som regel med 50 %. Vid särskilt graverande fall kan ersättningen utebli helt.

Se vidare i Allmänna bestämmelser, punkt AB 4.

N5 *Värderings- och ersättningsregler*

Värdering av skada sker med hänsyn till båtens och utrustningens marknadsvärde omedelbart före skadan. Högsta ersättning är 20 000 kr.

Ersättning lämnas inte för värdeminskning som kan kvarstå efter reparation, t ex till följd av avvikelse i färg, struktur, mönster i plastytor eller annat skönhetsfel.

Utöver försäkringsbeloppet gäller skyddet även för provisorisk reparation som är nödvändig för att rädda båten ur uppenbart nödläge samt skälig, verifierad kostnad för nödvändig bärgning och för förflyttning från

haveriplatsen till reparationsplats som godkänts av oss eller till annan lämplig plats.

N6 *Självrisk*
Självriskan är 1 500 kr.

O **Allrisk lösöre**

Kan tecknas som tillägg till Hemförsäkring vilket då framgår av försäkringsbrevet.

Allriskförsäkringen gäller inte för händelser som omfattas av grundförsäkringen (moment: E stöldskador, F andra egendomsskador).

Försäkrade skadehändelser

Vi ersätter förlust eller skada på försäkrad egendom. Förlusten eller skadan ska ha uppkommit genom en plötslig och oförutsedd yttre händelse av annat slag än vad som beskrivs under de allmänna försäkringsvillkoren.

Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska även ha inträffat oväntat och normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra (oförutsedd).

O1 *Var försäkringen gäller*

Försäkringen gäller inom Norden. Vid resa utanför hemorten gäller försäkringen i hela världen under resans första 45 dagar.

O2 *Försäkrad egendom*

O2.1 *Försäkringen gäller för*

- lösöre som endast är avsett för privat bruk och som du äger, hyr eller lånar av privatperson

O2.2 *Försäkringen gäller inte för*

- djur
- cykel
- motordrivna fordon, husvagn eller annat släpfordon (undantaget gäller inte motordriven rullstol)
- ångbåt, motorbåt, vattenskoter, segelbåt eller segelbräda
- svävare, hydrokopter, luftfartyg, luftballong, fallskärm, flygskärm, windglider, hängglidare, modellflygplan/-helikopter eller liknande farkoster
- delar eller utrustning som hör till ovan angivna fordon eller farkoster och som kan försäkras genom motorfordons-, båt- eller flygförsäkring
- brygga eller uthus på annans mark
- kontanter och värdehandlingar samt mynt-, sedel- eller frimärkssamlingar av numismatiskt eller filatelistiskt värde
- egen fast inredning i lägenhet

- skada orsakad av djur eller insekter
- skada på egendom vid felaktig bearbetning, reparation eller rengöring
- skada som uppkommit genom förslitning eller åldersförändring.
- stöldbegärlig egendom som lämnats kvar, glömts, förvaras eller förlagts exempelvis i bil, båt och husvagn
- stöld av stöldbegärlig egendom, mynt- och sedelsamling, värdehandlingar, frimärken, manuskript eller ritningar ur garage eller uthus, ur källare- och vindsförråd i flerfamiljshus eller ur resgoods som är incheckat eller polletterat.

O3 *Högsta ersättningsbelopp*

Högsta ersättningsbelopp framgår av försäkringsbrevet. Se dock högsta ersättningsbelopp (moment D4).

Vid förlust av stöldbegärlig egendom utanför bostaden är högsta ersättningsbeloppet 10 000 kronor.

O4 *Självrisk*

Självrisken är 1 500 kr.

O5 *Särskilda aktsamhetskrav*

Egendomen får inte utsättas för risk att skadas eller förloras.

Du ska följa bruksanvisningar och föreskrifter meddelade av producent eller leverantör av produkt.

Se även generellt aktsamhetskrav, moment B2.

Om aktsamhetskravet inte är uppfyllt kan ersättningen sättas ned. Se avsnittet Allmänna bestämmelser, moment AB 4.

O6 **Allrisk byggnad**

Kan tecknas som tillägg till Villaförsäkring.

Om det framgår av försäkringsbrevet att Allriskförsäkring byggnad ingår gäller utöver de allmänna försäkringsvillkoren även följande villkor.

O6.1 *Försäkrad egendom*

Försäkringen gäller för försäkrad byggnad.

O6.2 *Försäkrade skadehändelser*

Vi ersätter förlust eller skada på försäkrad byggnad. Förlusten eller skadan ska ha uppkommit genom en plötslig och oförutsedd händelse av annat slag än vad som beskrivs under de allmänna försäkringsvillkoren. (moment: E stöldskador, F andra egendomsskador).

Försäkringen gäller även vid skada direkt orsakad av storm på tomtmark och mur, staket eller plank som är byggnadstillbehör.

Kommentar

Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska även ha inträffat oväntat och normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra (oförutsedd).

Undantag

Du får inte ersättning för

- skada som uppkommit genom förslitning, självsprickor, vittring eller åldersförändring, vare sig skadan visar sig successivt eller plötsligt
- sprickbildning på byggnad som är naturlig med hänsyn till byggnadens utförande och konstruktion
- förbättringsåtgärder eller tillrättläggande av felaktiga utföranden och konstruktioner
- skada på byggnad genom fukt, röta, svamp, mögel, frätning eller långtidspåverkan
- skada vars uppkomst har samband med dammgenombrott
- skada orsakad av reparation, rengöring eller felaktig bearbetning
- skada orsakad av felaktig konstruktion, felaktigt utförande eller materialfel
- skada på tak och/eller byggnaden i övrigt orsakad av läckage från tak.

Begränsning

- Ersättning lämnas inte för skada på egendom vid felaktig bearbetning, reparation eller rengöring.

O6.3 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp framgår av försäkringsbrevet.

O6.4 Självrisk

Grundsjälvrisk 3 000 kr.

O6.5 Ersättning för självrisk

Du får ersättning för den förhöjda självrisken som överstiger grundsjälvrisken (särskild självrisk moment C2) på den allmänna försäkringen vid skada genom moment F7.4 Översvämning och moment F8 Naturskador.

O6.6 Särskilda aktsamhetskrav

Du ska ta hand om den försäkrade egendomen med normal aktsamhet och omsorg så att skada så långt som möjligt förhindras.

Om aktsamhetskravet inte är uppfyllt kan ersättningen sättas ned. Se avsnittet Allmänna bestämmelser, moment AB 4.

P Avbeställningsskydd

Kan tecknas som tillägg till Hemförsäkring.

Om det framgår av försäkringsbrevet att Avbeställningsskydd ingår gäller utöver de allmänna försäkringsvillkoren även följande villkor.

Avbeställningsskyddet gäller för resa som bokats efter att försäkringen trätt i kraft. Reseskyddet gäller inte under tjänsteresa.

P1 Vad gäller försäkringen för

Resan ska vara privat och ska ha beställts av researrangör med försäljningsställe i Norden och betalats innan avresa. Kostnaden för resan ska uppgå till minst 1 000 kr per person eller 2 000 kr för familj. Resan ska utgå från Norden.

Med resa menas av reseföretag såld färdbiljett eller researrangemang som är en kombination av färdbiljett och logi, t ex paketresa. Med reseföretag menar vi researrangör, resebyrå eller annat reseföretag. Vid hyra av stuga eller lägenhet ska hyresperioden uppgå till högst 45 dagar och skriftligt hyresavtal ha tecknats före hyresperioden.

Ersättning lämnas för kostnader som inte återbetalas enligt de Allmänna Resevillkor som gäller enligt överenskommelse mellan resebranschen och Konsumentverket.

Ersättning lämnas för de kostnader som inte återbetalas enligt resebranschens bestämmelser om den försäkrade före avresan tvingas avbeställa resa eller researrangemang på grund av att:

- den försäkrade eller dennes resesällskap råkar ut för olycksfallsskada, akut sjukdom eller dödsfall
- närstående person råkar ut för olycksfallsskada, akut sjukdom eller dödsfall
- oförutsedd allvarlig skada drabbar den försäkrades bostad där denne är mantalsskriven
- annan plötslig och oförutsedd händelse utanför den försäkrades kontroll som den försäkrade inte kände till eller bort känna till gör det orimligt att kräva av den försäkrade att denne ska genomföra den bokade resan.

Anmärkning

Med närstående person menas make, maka, sambo, registrerad partner, barn, syskon, föräldrar och svärföräldrar.

Avbeställningsorsaken ska kunna styrkas med läkarintyg, personbevis och annat som kan styrka den försäkrades rätt till ersättning enligt ovan.

Undantag

Försäkringen gäller inte för

- researrangemang som slutbetalats före försäkringens början
- kostnader som kan erhållas från annan försäkring
- kostnader som uppkommit genom att du dröjt med avbeställningen

- vid sjukdom eller olycksfall om researrangemanget beställts i strid mot medicinska råd av läkare
- vid sjukdom eller olycksfall som orsakats av att du använt alkohol, narkotika, sömnmedel eller andra berusningsmedel
- vid sjukdom, olycksfall eller skada som var känd vid beställning av resan.

P2 *Högsta ersättningsbelopp*

För enskild person ersätter vi med högst 25 000 kr, för två personer med högst 50 000 kr samt för familj (tre eller fler personer) med högst 75 000 kr.

R **Golfförsäkring**

Kan tecknas som tillägg till Hemförsäkring.

Om det framgår av försäkringsbrevet att Golfförsäkring ingår gäller utöver de allmänna försäkringsvillkoren även följande villkor.

R1 *Var försäkringen gäller*

Försäkringen gäller inom Norden. Vid resa utanför hemorten gäller försäkringen i hela världen under resans första 45 dagar.

R2 *Försäkrade skadehändelser*

Försäkringen gäller för skada på eller förlust av golfutrustning, genom plötslig och oförutsedd skadehändelse.

Ersättning lämnas, för kontanter och stöldbegärlig egendom, endast om skadan uppkommit inom

- område som tillhör inregistrerad golfklubb
- driving-range
- träningslokal för golfspel.

Undantag

Ersättning lämnas inte för golfutrustning som förvaras i nattparkerat fordon, husvagn eller annat släpfordon.

R3 *Försäkringen ersätter*

- golfutrustning (bag, bollar, klubbor och vagn)
- kontanter, stöldbegärlig egendom.

Vid skada på eller förlust av klubba ur set, lämnas ersättning endast för den skadade eller förlorade klubban.

R3.1 *Försäkringen ersätter inte*

- skada som består i slitage, förbrukning, eller självförstörelse, t ex självsprickor

- skada på egendom vid felaktig bearbetning, reparation eller rengöring
- skada på träklubba äldre än 6 år (förlust ersätts).

R3.2 *Högsta ersättningsbelopp*

- Golfutrustning 30 000 kr
- Kontanter och värdehandlingar 1 000 kr
- Stöldbegärlig egendom 2 000 kr.

R4 *Hole-in-one*

Försäkringen gäller för hole-in-one när du spelar minst 9 hål med godkänd markör. Markören, sekreteraren eller hemmaklubbens sekreterare ska signera scorekortet.

Ersättningsbeloppet är 1 000 kr.

R5 *Självrisk*

Självriskan är 1 500 kr.

Vid hole-in-one gäller försäkringen utan självrisk.

R6 *Särskilda aktsamhetskrav*

Du ska ta hand om den försäkrade egendomen med normal aktsamhet och omsorg så att skada så långt som möjligt förhindras.

Om aktsamhetskravet inte är uppfyllt kan ersättningen sättas ned. Se Allmänna bestämmelser, punkt AB 4.

S **Olycksfallsförsäkring**

Kan tecknas som tillägg till Hemförsäkring.

Om det framgår av försäkringsbrevet att Olycksfallsförsäkring ingår gäller utöver de allmänna bestämmelserna även följande villkor.

S1 *Allmänna villkor*

Försäkring enligt dessa villkor gäller under fritid inklusive skoltid och hushållsarbete i hemmet.

Försäkringsavtalet

För försäkringsavtalet gäller vad som anges i försäkringsbrevet och dessa allmänna villkor, lagen om försäkringsavtal och svensk allmän lag i övrigt.

Avtalet grundar sig på de uppgifter som den försäkrade lämnat. Om någon uppgift är oriktig eller ofullständig gäller vad som för sådant fall sägs i Försäkringsavtalslagen

S2 *Försäkrad*

Försäkringen kan tecknas från den dag den försäkrade fyller 1 år och gäller som längst till och med den dag den försäkrade fyller 70 år.

Försäkringen gäller enligt vad som anges i försäkringsbrevet.

För försäkrad samt familjemedlemmar gäller att de ska vara skrivna och boende på försäkringsstället. Den som omfattas av försäkringen ska vara angiven med personnummer i försäkringsbrevet.

S3 *Försäkringsbelopp*

Det belopp som avtalats som högsta ersättningsbelopp vid försäkringsfall. Försäkringsbeloppet kan antingen vara uttryckt i antal kronor eller knutet till prisbasbeloppet.

Försäkrads ålder på skadedagen	Antal prisbasbelopp
1 -50 år	15
51-55 år	12
56-60 år	8
61-65 år	4
66-69 år	2
70-	0

S4 *Försäkringens ikraftträdande*

Olycksfallsförsäkringen träder i kraft tidigast dagen efter tecknandet av försäkringen. Datum för ikraftträdande framgår av det försäkringsbrev som översändes till den försäkrade.

S5 *Ersättning*

Vid medicinsk invaliditet

Ersättning lämnas med maximalt det i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppet.

För att försäkring ersättning ska kunna utbetalas krävs att den medicinska invaliditeten inträtt och att funktionsnedsättningen objektivt fastställts. Försäkringsbolaget har rätt att med egen sakkunnig läkare pröva och fastställa funktionsnedsättningen.

Ersättningens storlek bestäms i förhållande till graden av förväntad bestående medicinsk invaliditet. Rätt till ersättning föreligger om minst ett år förflutit sedan olycksfallet inträffade och en bestående invaliditetsgrad på minst 5 % inträtt inom 3 år från den tidpunkt då olycksfallet inträffade. Från 50 % invaliditet och upp till 100 % invaliditet ökar försäkringsbeloppet linjärt enligt följande tabell:

Invaliditetsgrad (%)	Summa ersättning i procent av försäkringsbeloppet
10	10
20	20
30	30
40	40
50	50
60	90
70	125
80	157
90	187
100	200

Det är endast invaliditetsersättningen som ökas enligt ovanstående tabell.

Vid dödsfall som inträffar innan rätt till invaliditetsersättning inträtt utbetalas 18 500 kr till dödsboet i begravningsersättning. Inträffar dödsfallet efter det att rätt till invaliditetsersättning inträtt utbetalas till dödsboet ett belopp som svarar mot den invaliditetsgrad som med säkerhet fastställts före dödsfallet.

S5.1 *Ersättning för kostnader*

Ersättning för kostnader lämnas

- vid sjukhusvistelse (inskriven på sjukhus) i minst 72 timmar
- vid tandskador
- vid dödsfall.

Allmänt

Ersättning lämnas vid skada till följd av olycksfall.

Med olycksfall menas kroppsskada som drabbar försäkrad ofrivilligt genom en plötslig och oförutsedd utifrån kommande händelse, samt kroppsskada som orsakats av solsting, värmeslag eller förfrysning.

S5.2 *Ersättning vid inskrivning på sjukhus*

En engångsersättning på 3 600 kr lämnas när inskrivningen varat i minst 72 timmar.

Ersättning vid sjukskrivning

Om du varit sjukskriven i minst 7 arbetsdagar lämnas en engångsersättning om 2 000 kr.

S5.3 Tandskadekostnader

Vid tandvård till följd av olycksfallsskada lämnas ersättning för kostnader som inte ersätts genom annan försäkring. Tandskada som uppkommit vid tuggning eller bitning anses inte som olycksfallsskada.

Ersättning lämnas för en och samma skada med maximalt följande belopp:

Antal tänder	Belopp per tand
1-5	2 200 kr
Följande tänder	1 100 kr
Skadad hel- eller delprotes	2 200 kr
Skadad broled	1 100 kr

Ersättning lämnas för kostnader som uppstår inom fem år från skadetillfället för behandling av tand eller tandprotes som skadats i munnen.

För den som inte fyllt 20 år och har rätt till fri tandvård, lämnas ersättning endast för akut temporär behandling. Ersättning lämnas med maximalt 750 kr. Med akut temporär tandvårdsbehandling menas sådan provisorisk behandling som är nödvändig för att akut förhindra eller minska risken för ytterligare tandbesvär.

Måste slutbehandlingen på grund av den försäkrades ålder uppskjutas till senare tidpunkt ersätts även kostnader, med max belopp som anges ovan, för den uppskjutna behandlingen. Förutsatt att försäkringsbolaget tillställs intyg av läkare eller tandläkare som styrker att behandling bör uppskjutas till senare tidpunkt.

Ersättning lämnas inte om behandlingen uppskjuts mer än fem år.

Kostnader för behandling ersätts endast om den ges av tandläkare inom svensk offentlig vård eller av tandläkare som är uppförd på förteckning upprättad av försäkringskassan.

S5.4 Begravningskostnader

Om den försäkrade avlider till följd av olycksfallsskada inom 12 månader från olycksfallet utbetalas en begravningsersättning på 18 500 kr till dödsboet.

S6 *Omprövning av beslut*

Om invaliditetsgraden som låg till grund för den utbetalda ersättningen förvärras kan den försäkrade begära omprövning av beslutet under förutsättning att en väsentlig bestående försämring skett på grund av samma skada. Omprövning kan inte ske senare än tre år efter den dag invaliditetsgraden fastställdes första gången.

S7 *Inskränkning i försäkringens giltighet*

S7.1 *Vistelse utomlands*

Försäkringen gäller inom Norden. Vid resa utanför Norden gäller försäkringen i max 45 dagar.

Lämnar den försäkrade Norden under pågående utredning för fastställande av graden av invaliditet, kvarstår rätt till ersättning endast i den mån och för den tid läkarundersökning före avresan ger underlag för bedömning av den medicinska invaliditeten.

Med Norden avses Sverige, Finland, Island, Norge (med undantag av Spetsbergen) och Danmark (med undantag av Grönland).

S7.2 *Krigstillstånd*

Vid krigstillstånd och politiska oroligheter lämnas inte ersättning för olycksfall som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution, politiska oroligheter eller uppror. Detta gäller även sådan medicinsk invaliditet som inträffar inom ett år efter det att krigstillståndet eller de politiska oroligheterna upphört.

S7.3 *Sport och idrott*

Försäkringen gäller inte vid deltagande i sport-, idrotts-, äventyrs-, expeditions- eller annan riskfylld aktivitet som inte kan anses som motions- eller fritidssysselsättning i normal omfattning och intensitet. Exempel på sådana riskfyllda aktiviteter är:

- kampsport samt annan sport med kroppskontakt eller därmed jämförbar utövning
- fallskärmshoppning, glid- och skärmflygning, ballong- och segelflygning, bungejumb samt annan sportflygning eller därmed jämförbar utövning
- motorsport eller därmed jämförbar utövning
- expeditions- eller äventyrsverksamhet i enskild regi eller i grupp, stuntman eller därmed jämförbar utövning
- kapplöpning till häst i form av galopptävling, steeplechase, hubertusjakt, fälttävlan eller liknande tävlingar och träningar
- klättring på berg, is, klippa, glaciär eller därmed jämförbar utövning
- dykning
- offpistskidåkning.

S7.4 *Flygning*

Försäkringen gäller vid alla slag av flygning om den försäkrade är passagerare utan funktion ombord på flygfarkosten.

Försäkringen gäller dock inte vid flygning som kan omfattas av bestämmelserna under rubriken "S7.3 Sport och idrott" ovan, eller vid provflygningar.

S7.5 *Brottslig handling*

Försäkringen gäller inte för händelse som uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

S7.6 *Alkohol och narkotika m m*

Försäkringen gäller inte när du var påverkad av alkohol, narkotika, annat berusningsmedel eller sömnmedel om du inte kan göra sannolikt att det saknas samband mellan din skada och denna påverkan.

Försäkringen gäller inte heller om invaliditeten är en följd av användning av läkemedel på ett felaktigt sätt.

S8 *Ändrade förhållanden*

Om den försäkrade ändrar vistelseort eller om graden av medicinsk invaliditet ändras ska detta omgående anmälas till försäkringsbolaget.

Om anmälan inte sker är lämnade uppgifter oriktiga och kan föranleda att försäkringsersättning inte utges.

S9 *Åtgärder för utbetalning av ersättning*

För att försäkringsersättning ska utbetalas ska den försäkrade under utredning för fastställande av graden av invaliditet stå under fortlöpande läkartillsyn och iaktta läkares föreskrifter samt följa av försäkringsbolaget lämnade anvisningar som avser att begränsa följderna av olycksfallet.

Vid skada måste:

- anmälan om skadan omgående göras
- läkare, inom offentlig vård eller som har vårdavtal med sjukvårdshuvudman, anlitas utan dröjsmål
- läkares föreskrifter noggrant följas
- den behandlande läkaren få medgivande att lämna alla upplysningar till försäkringsbolaget som är av betydelse för bedömning av ersättningsfrågan
- om försäkringsbolaget begär det, den försäkrade/vårdnadshavare ge en av försäkringsbolaget utsedd läkare, tillfälle till undersökning
- om försäkringsbolaget begär det, övriga handlingar lämnas, som erfordras för bedömning av ersättningsfrågan.

Läkararvode och andra kostnader (dock inte ersättning för inkomstbortfall) för av försäkringsbolaget särskilt påfordrad läkarundersökning ersätts av försäkringsbolaget.

T Utökat Saneringsavtal

Utökat saneringsavtal för sanering av bostadsohyra

Avtalet kan tecknas som komplement till moment F16, bekämpningsavtal, och gäller för villa och fritidshus. Tecknat avtal framgår av försäkringsbrevet.

För avtalet svarar saneringsbolaget NOMOR. Vi förmedlar endast avtalet mellan dig och NOMOR. Utökat saneringsavtal gäller utöver grundskyddet enligt F16 för

- kostnader för invändig sanering av bostadsbyggnad mot samtliga insekter och råttor och möss som orsakar smittspridning, sanitär olägenhet eller obehag
- kostnader för sanering av getingar utvändigt på bostadsbyggnader om dessa utgör sanitär olägenhet eller vållar obehag
- kostnader för sanering av myror utvändigt i bostadsbyggnaders omedelbara närhet.

Vid utnyttjande av avtalet ska du bereda saneringspersonal tillträde och underlätta sanering, exempelvis genom att avlägsna lösöre som kan förhindra eller försvåra besiktning och sanering (t ex möbler, kläder, matvaror, porslin).

Du ska tillhandahålla stegar eller lyftanordningar som kan krävas för åtkomst, om du inte överenskommer om annat med NOMOR.

Ersättning lämnas inte för

- direkt eller indirekt skada orsakad av insekter eller råttor och möss (t ex på kläder, textilier, matvaror)
- kostnader för friläggning och återställande efter saneringen
- sanering mot husbock eller andra virkesförstörande insekter.

Utökat saneringsavtal gäller inte för bekämpning/sanering i lokal som används för rörelse av något slag.

Saneringsbolaget NOMOR kontaktas via telefon 0200-27 10 10.

Allmänna bestämmelser

Utöver försäkringsvillkoren gäller också reglerna i Försäkringsavtalslagen för din försäkring. Följande allmänna bestämmelser är bland annat hämtade ur den lagen.

AB 1 Avtalet och premien

AB 1.1 Försäkringstiden

Försäkringen gäller fr o m den dag som anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäkringen samma dag gäller den inte förrän efter det klockslag då den tecknades.

Kan försäkringstidens början inte fastställas, börjar den dagen efter den dag då du meddelat oss att du vill teckna försäkring.

Om försäkringen är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar den gälla dagen efter premiebetalningen.

AB 1.2 Förnyelse av försäkringen

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäkringen automatiskt, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna.

Förnyelse sker dock inte om försäkringen vid försäkringstidens utgång har sagts upp att upphöra vid denna tidpunkt eller försäkringstagaren har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

AB 1.3 Din rätt att säga upp försäkringen

Till försäkringstidens utgång

Vill du säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång, får du göra detta när som helst dessförinnan.

Under försäkringstiden

Du får säga upp försäkringen att upphöra med omedelbar verkan, om försäkringsbehovet faller bort eller om det inträffar en annan liknande omständighet.

Har en försäkring förnyats enligt 1.2 kan du, innan du har betalat någon del av premien, säga upp försäkringen att upphöra med omedelbar verkan.

En förnyad försäkring upphör också omedelbart, om du utan att betala premie för denna försäkring tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

Har vi begärt ändring av försäkringsvillkoren under försäkringstiden enligt 1.5 får du säga upp försäkringen till den tidpunkt då ändringen annars skulle börja gälla. Uppsägningen ska göras före denna tidpunkt.

Du får också säga upp försäkringen vid skada om vi väsentligt åsidosätter våra skyldigheter enligt Försäkringsavtalslagen eller enligt försäkringsvillkoret.

AB 1.4 Vår rätt att säga upp försäkringen

Till försäkringstidens utgång

Vi får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång om vi har särskilda skäl att inte längre bevilja försäkringen.

Vår uppsägning gäller endast om skriftligt meddelande om uppsägningen avsänts till dig senast en månad före försäkringstidens utgång.

Under försäkringstiden

Vi får säga upp försäkringen att upphöra under försäkringstiden, om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt era förpliktelser mot bolaget eller om det finns andra synnerliga skäl.

Vår uppsägning blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om uppsägningen.

Beträffande uppsägning på grund av dröjsmål med betalning av premie gäller vad som sägs i "Betalning av premie moment AB 1.6".

AB 1.5 Ändring av villkoren

Vid förnyelse av försäkringen

Om vi önskar ändra försäkringsvillkoren meddelar vi dig detta senast i samband med att vi sänder dig kravet om premiebetalning. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som vi erbjuder.

Under försäkringstiden

På begäran av oss kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden, om du eller den försäkrade har åsidosatt era förpliktelser mot oss med uppsåt eller genom oaktsamhet som inte är ringa eller om det finns synnerliga skäl. Ändringen blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om ändringen.

AB 1.6 Betalning av premie

Första premien

Första premien för försäkringen ska betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsänt premieavi till dig.

Premie för förnyad försäkring

Premie för en förnyad försäkring ska betalas senast den dag då den nya försäkringstiden börjar. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi har avsänt premieavi till dig.

Följder av försenad betalning

Betalas inte premien i rätt tid tar vi ut en påminnelseavgift. Vi har rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag då vi skickat ett skriftligt meddelande till dig om uppsägningen. Försäkringen upphör inte om du inte har kunnat betala premien inom den angivna tidsfristen på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder. Då får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret fallit bort, dock senast 3 månader efter tidsfristens utgång.

AB 1.7 Betalning av tilläggspremie

Har den avtalade premien höjts under försäkringstiden, ska tilläggspremien betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsände premieavi till dig.

Följder av dröjsmål

Om tilläggspremie inte betalas i rätt tid får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som betalats.

Sedan skriftligt besked om sådan omräkning av försäkringstiden har avsänts till dig gäller försäkringen under den kortare tid som följer av omräkningen, dock minst under 14 dagar efter det att besked har avsänts.

AB 2 Räddningsåtgärder

Du ska efter förmåga avvärja skada som kan befaras inträffa och omedelbart försöka begränsa skada som redan inträffat. De anvisningar som vi lämnat ska följas.

Vi ersätter skäligen kostnader för åtgärd som vi föreskrivit eller som annars med hänsyn till omständigheterna är rimlig under förutsättning att det inte skäligen hade kunnat begäras att du tidigare skulle ha vidtagit åtgärder för att förebygga skada. Ersättning lämnas inte om du har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

Räddningskostnad ersätts även om försäkringsbeloppet inte räcker till.

Åsidosätter du föreskrifter om räddningsåtgärder kan ersättningen minskas eller falla bort enligt AB 4.2 "Nedsättning av försäkringsersättning".

AB 3 Reglering av skada

AB 3.1 Anmälan och ersättningskrav

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Dessutom ska den som begär ersättning

- vid stöld, rån, överfall eller förlust göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat och sända in intyg om detta till oss
- vid skada som inträffat under transport eller på hotell anmäla skadan till transportföretaget eller hotellet
- lämna specificerat krav på ersättning
- i skäligen omfattning styrka innehav och värde av förkommen egendom
- om annan försäkring gäller för samma skada eller om ersättning kan erhållas av annan upplysa oss om detta
- lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.

AB 3.2 Besiktning

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra i anledning av inträffad skada. Skadade föremål ska behållas om vi inte medger annat.

AB 3.3 Reparation

Reparation får - utöver vad som följer av AB 2 Räddningsåtgärder - ske endast efter vårt godkännande. Beträffande valet av reparatör, reparationsåtgärd och material ska våra anvisningar följas.

AB 3.4 Påföljd

Åsidosätter du dina åligganden enligt AB 3.1 - 3.3 kan ersättningen minskas eller falla bort enligt reglerna i AB 4.2. "Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren".

AB 3.5 Utbetalning av ersättning

Vi betalar ersättning senast en månad efter det att du gjort vad som angetts i 3.1 - 3.3. Livränta betalas dock successivt.

Har du rätt till åtminstone visst belopp, utbetalar vi detta i avräkning på den slutliga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas betalar vi ersättning senast en månad efter det att du visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Om myndighet har utfärdat förbud mot att skadad egendom återställs och detta beslut överklagats betalar vi ersättning senast en månad efter det att vi fått reda på att besvären inte lett till någon ändring.

AB3.6 Ränta

Betalar vi ersättning efter utgången av den månad som angetts i 3.5 betalar vi dröjsmålsränta enligt 6§ Räntelagen. Under polisutredning eller värdering enligt 5.6 betalar vi dock ränta endast enligt Riksbankens referensränta.

Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 100 kr.

AB 3.7 Preskription

Den som vill kräva ersättning förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot oss inom tre år från det att han fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande, och i varje fall inom tio år från det att fordringen tidigast hade kunnat göras gällande.

Har den ersättningsberättigade anmält skadan till oss inom den tid som angetts i första stycket, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan vi tagit slutlig ställning till ersättningsfrågan.

AB 4 Nedsättning av försäkringsersättning

AB 4.1 Oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades

Har du genom uppsåt eller oaktsamhet lämnat oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades kan ersättningen minskas med ett särskilt avdrag.

Avdraget – som görs utöver eventuell självrisk – kan i allvarigare fall medföra att ingen ersättning alls betalas. Av betydelse är graden av uppsåt eller oaktsamhet, i vilken utsträckning och på vilka villkor vi skulle

ha meddelat försäkringen om vi känt till rätta förhållandet samt omständigheterna i övrigt.

AB 4.1.2 Oriktig eller ofullständig uppgift vid skadereglering

Har den som är berättigad till ersättning efter försäkringsfall uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet oriktigt uppgivit eller förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av hans rätt till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som han annars skulle ha varit berättigad till sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

AB 4.2 Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren

Har du inte följt aktsamhetskrav eller annan föreskrift i villkoren kan ersättningen, såvitt gäller dig, minskas med ett särskilt avdrag. Detta gäller om aktsamhetskravet eller föreskriften har åsidosatts med uppsåt eller genom oaktsamhet.

Med dig jämfställs

- annan som har handlat med ditt samtycke
- den som beträffande försäkrad egendom har en väsentlig ekonomisk gemenskap med dig
- den som i ditt ställe eller tillsammans med dig har haft tillsyn över försäkrad egendom.

Vid underlåtenhet att anmäla ändring i förhållanden som har uppgetts då försäkringen tecknades gäller följande.

Ersättningen kan minskas med ett särskilt avdrag, som görs utöver eventuell självrisk. Avdraget kan i allvarigare fall medföra att ingen ersättning alls betalas. Av betydelse är graden av uppsåt eller oaktsamhet, på vilka villkor vi skulle ha godtagit fortsatt försäkring samt omständigheterna i övrigt.

Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter. Avdraget kan då också falla bort.

Vid åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i villkoren som är till för att förhindra eller begränsa skada gäller följande.

Om aktsamhetskrav eller annan föreskrift i villkoren som är till för att förhindra eller begränsa skada åsidosätts kan ersättningen sättas ned utöver eventuell självrisk på sätt som anges här nedan.

Ersättningen sätts vanligtvis ned med 50 %. Vid allvarlig försumlighet kan du till och med bli helt utan ersättning.

Avdraget kan minskas eller helt falla bort om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter.

Hur stor nedsättning blir beror bland annat på

- hur länge du åsidosatt aktsamhetskravet eller föreskriften
- egendomens värde
- om du ökat risken för skada genom att t ex exponera egendomen.

Vid åsidosättande av föreskrifter i Allmänna bestämmelser om Räddningsåtgärder (AB 2) och Reglering av skada (AB 3.1 - 3.3) gäller följande.

Om du åsidosätter räddningsplikten uppsåtligen, blir det aktuellt att sätta ned ersättningen. Detsamma gäller om du bryter mot räddningsplikten genom grov vårdslöshet eller annars förstår att det finns en betydande risk för att skadan ska inträffa om räddningsplikten åsidosätts.

Avdrag görs med 25 % av ersättningen utöver eventuell självrisk, lägst 1 000 kr. Avdraget kan höjas i allvarigare fall. Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter.

Om du åsidosatt föreskrifterna i AB 3.1 – 3.3 rörande reglering av skada kan ersättningen sättas ned för det fall försummelsen lett till skada för försäkringsbolaget. Nedsättning sker efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Om du vid en ansvarsskada har åsidosatt föreskrifterna sker ingen nedsättning av ersättningen men försäkringsbolaget har rätt att från dig återkräva en skälig del av vad bolaget har utgett till skadelidande.

AB 4.3 Framkallande av försäkringsfall

Har du framkallat försäkringsfall med uppsåt lämnas ingen ersättning såvitt gäller dig.

Har du i annan försäkring än privatansvarsförsäkring framkallat försäkringsfall genom grov vårdslöshet lämnas ersättning, såvitt gäller dig, endast i den mån det finns synnerliga skäl.

Har du åsidosatt i villkoren angivna föreskrifter kan ersättningen sättas ned på sätt som anges i det villkorsavsnitt där föreskriften finns.

Med dig jämfställs

- annan som har handlat med ditt samtycke
- den som beträffande försäkrad egendom har en väsentlig ekonomisk gemenskap med dig, om inte särskilda skäl talar mot detta.

AB 4.4 Nedsättning sker inte för psykiskt abnorma och barn

Nedsättning av ersättningen tillämpas inte om du

- var i ett sådant sinnestillstånd som avses i 30 kap 6 § Brottsbalken eller
- var under 12 år.

Detta gäller reglerna om oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades (4.1), åsidosättande av föreskrift i försäkringsvillkoren (4.2) samt framkallande av försäkringsfall (4.3).

AB 5 Regler i särskilda fall

AB 5.1 Annat avtal, garanti eller försäkring

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

AB 5.2 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Reseskydd

Om du är på resa utanför Sverige tillämpar vi undantaget för krigsskador bara om du rest till en plats där oroligheterna pågick eller om du tar del i oroligheterna eller tar befattning med dem som rapportör eller dylikt. I sådana fall där vi inte tillämpar undantaget betalar vi merkostnad för hemresa som inte kan betalas enligt Resegarantilagen. Vi betalar då också resgods som du förlorar på grund av oroligheterna.

Överfallsskydd

För överfallsskyddet gäller alltid undantaget för krigsskador.

AB 5.3 Atomsador

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

AB 5.4 Dammggenombrott

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med genombrott av vattendamm.

AB 5.5 Terroristhandling

Försäkringen gäller inte för skada genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling.

Med terroristhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att

- allvarligt skrämja en befolkning
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd
- att allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

AB 5.6 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som uppstår om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på

grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

AB 5.7 Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring.

Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvaret mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

AB 5.8 Om det blir tvist

Tvist om värdet av skada på lös egendom eller på tomtmark

Vid tvist om värdet av skada på lös egendom eller på tomtmark ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska utses av svensk handelskammare om parterna inte enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han beräknat skadans värde. Han ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan han blivit utsedd.

Av ersättningen till värderingsmannen ska den försäkrade betala 500 kr, samt 10 % av överskjutande belopp, dock sammanlagt högst 50 % av värderingsmannens ersättning. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som vi erbjudit, betalar vi dock hela kostnaden.

Tvist om värdet av skada på byggnad

Vid tvist om värdet av skada på byggnad i andra fall än när 1 kap 3d § första stycket Rättegångsbalken är tillämplig bestäms värdet av skiljemän genom skiljedom. Parterna utser var sin skiljeman, som ska vara opartisk och sakkunnig i den värderingsfråga tvisten gäller. Den tredje skiljemannen utses av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat. De två först utsedda skiljemännen ser till att den tredje skiljemannen blir utsedd.

Det värde den tredje skiljemannen kommer fram till ska gälla, om det inte överstiger det högsta eller understiger det lägsta värde som någon av de två andra kommit till. Annars gäller det högsta respektive lägsta av de belopp som de andra skiljemännen kommit till.

Skiljemännen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna synpunkter. Skiljedomen ska ange hur skadans värde beräknats.

Skiljedomen ska meddelas inom sex månader sedan tredje skiljemannen blev utsedd. I övrigt gäller lagen om skiljemän.

Av den sammanlagda ersättningen till skiljemännen ska den försäkrade betala 500 kr samt 10 % av överskjutande belopp, dock sammanlagt högst 50 % av deras ersättning. Om skadan genom skiljedomen värderas till högre belopp än det som vi före skiljedomen erbjudit, betalar vi dock hela kostnaden.

AB 5.9 Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada, övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

AB 5.10 Svensk lag

Svensk lag tillämpas på det mellan dig och oss träffade avtalet.

AB 5.11 Personuppgiftslagen

De personuppgifter om dig som vi behandlar är nödvändiga för att vi ska kunna administrera försäkringen och fullgöra våra avtalsförpliktelser, samt för att kunna fullgöra förpliktelser enligt lag. Uppgifterna kommer normalt från dig eller från annat bolag som vi samverkar med.

Personuppgifterna utgör vidare underlag för bland annat marknads- och kundanalyser, affärs- och metodutveckling, statistik och riskhantering, marknadsföring och vår service i övrigt.

Personuppgifterna kan för angivna ändamål komma att lämnas ut till andra bolag som vi samverkar med, eller till myndighet som begärt uppgift.

Enligt personuppgiftslagen har du rätt att få information om vilka personuppgifter om dig som vi behandlar. Sådan begäran ska vara skriftlig och ställas till "Pul-ansvarig" på bolagets adress. Begäran om rättelse av personuppgift kan göras till samma adress.

AB 5.12 Skaderegistrering

Vi äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring. Registret används endast i samband med skadereglering.

AB 5.13 Tredjemansrätt enligt försäkringsavtalet

Försäkringen gäller till förmån för försäkringstagaren och annan som omfattas av försäkringen. I övrigt gäller försäkringen endast till förmån för den som har förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt. Försäkringsskyddet upphör att gälla för försäkrad egendom när äganderätten övergår till annan. Försäkringen gäller ändå under sju dagar efter riskens övergång till förmån för en fysisk person som har förvärvat egendomen huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet, i den mån dennes skada inte omfattas av någon annan försäkring på egendomen. Har försäkringen sagts upp av någon annan anledning än överlåtelse, är dock uppsägningen giltig också mot den nye ägaren.

Om du är missnöjd med skaderegleringen

Om du inte är nöjd med vårt beslut kan ett telefonsamtal eller ett brev till skaderegleraren vara tillräckligt för att problemet ska klaras upp.

Du har även möjlighet att få klagomål och tvist som rör försäkringen prövad av nedan angivna nämnder.

Försäkringsbolagets Överprövningsnämnd

Skriv till Överprövningsnämnden om du vill ha ditt ärende prövat.

Moderna Försäkringar
Överprövningsnämnden
Box 7830, 103 98 STOCKHOLM
Telefax 08-56 200 688

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Du har som privatperson också möjlighet att vända dig till ARN. Allmänna reklamationsnämnden är ett statligt organ.

I denna nämnd sker all prövning på skriftligt underlag.

Allmänna reklamationsnämnden
Box 174, 101 23 STOCKHOLM
Tfn 08-555 01 700, Telefax 08-555 01 701

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Vill du ha rådgivning i frågor som rör försäkring eller skadereglering kan du kontakta Konsumenternas Försäkringsbyrå. Rådgivningen är kostnadsfri.

Konsumenternas Försäkringsbyrå
Box 24215, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-22 58 00, Telefax 08-24 88 91

Du har alltid möjlighet att väcka talan mot oss vid allmän domstol.

Begreppsförklaringar

Aktsamhetskrav Du ska ta hand om din försäkrade egendom så att det så långt det är möjligt förhindras att den blir skadad. Om inte aktsamhetskraven följs kan ersättningen sättas ned (minskas) helt eller delvis.

Fullvärdesförsäkring Betyder här att byggnaden försäkras utan begränsning till något i förväg fastställt belopp.

Föreskrifter Regler för hur du ska ta hand om din egendom. Den som bryter mot någon föreskrift riskerar att få avdrag på ersättningen.

Förstariskförsäkring Betyder att högsta ersättning är det försäkringsbelopp som finns angivet i försäkringsbrevet. Jämför med fullvärdesförsäkring.

Försäkrad Var och en till vars förmån försäkringen gäller enligt försäkringsavtalet.

Försäkringsfall Skada eller annan händelse som omfattas av försäkringen.

Försäkringstagare Den som har försäkringsavtal med bolaget.

Försäkringstariff Den premieprislista försäkringsbolaget tillämpar, som grundas på statistik och antaganden om den försäkrade.

Grundsjälvrisk Grundsjälvrisk är den självrisk som framgår av försäkringsbrevet.

Inbrott Med inbrott förstås att någon olovligen med våld brutit sig in i, eller med för låset avsedd nyckel, som åtkommit genom rån eller genom inbrott i lokal som uppfyller skyddsklass* 2 eller bostad som uppfyller aktsamhetskraven enligt Moderna Försäkringars hemförsäkringsvillkor, tagit sig in i lokal eller bostad.

Medförd egendom Att ha med sig egendom innebär att du själv och egendomen ska befinna sig på samma ställe. Om du lämnat egendomen på annat ställe än där du själv befinner dig, så att du inte längre har den under omedelbar kontroll, kan man inte säga att du har med dig egendomen. Egendom som finns kvar i en bil utanför bostaden har du inte med dig efter det att du lämnat bilen. I vissa situationer får det dock anses att du har med dig egendom även om den inte finns just där du själv befinner dig, exempelvis en väska incheckad på flyget eller polletterad för en tågresor.

Medicinsk invaliditet Med medicinsk invaliditet avses en bestående fysisk och/eller psykisk funktionsnedsättning utan hänsyn till den skadades yrke, fritidsintressen eller andra speciella förhållanden. Graden av invaliditet bestäms med ledning av för försäkringsbranschen fastställd tabell, "Gradering av Medicinsk Invaliditet – 1996".

Motordrivet fordon Alla fordon som för sitt framförande är försett med motor, t ex bilar, motorcyklar och mopeder.

Nedsättning Om aktsamhetskraven i villkoret inte följts, kan ersättningen sättas ned, d v s minskas. Hur stor nedsättningen blir beror på

omständigheterna i det enskilda fallet, som försummelsens art och betydelse för skadan eller om egendomen varit särskilt begärlig eller värdefull.

Plötslig och oförutsedd händelse Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska ha inträffat oväntat och normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra (oförutsedd).

Prisbasbelopp Basbelopp enligt Lagen om allmän försäkring. I försäkringsvillkoren avses det basbelopp som gällde det år skadan hände.

Självrisk Den del av skadekostnaden som den försäkrade själv svarar för. Självrisken dras av från skadekostnaden.

Stöldbegärlig egendom Vissa värdesaker som du ska vara speciellt aktsam om.

För stöldbegärliga saker finns alltid vissa förbehåll i försäkringens villkor.

